

1/100.000 ölçekli
**TRAKYA ALT BÖLGESİ
ERGENE HAVZASI
REVİZYON
ÇEVRE DÜZENİ PLANI**

T.C.
Çevre ve Orman
Bakanlığı

**İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

İMAR VE ŞEHİRCİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

TRAKAB

TRAKYA KALKINMA BİRLİĞİ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BAŞKANLIĞI

İMP

METROPOLİTEN PLANLAMA VE
KENTSEL TASARIM MERKEZİ

**PLAN AÇIKLAMA
RAPORU**

AĞUSTOS 2009

**1/100.000 ÖLÇEKLİ
TRAKYA ALT BÖLGESİ
ERGENE HAVZASI
REVİZYON
ÇEVRE DÜZENİ PLANI**

PLAN AÇIKLAMA RAPORU

AĞUSTOS, 2009

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

PROJE EKİBİ	MESLEK / ÜNVAN
IBB Genel Sekreter Yardımcısı	
İrfan UZUN	Mimar
IBB İmar ve Şehircilik Daire Başkanı	
Ahmet E. GÖKAL	İnşaat Mühendisi
IBB Şehir Planlama Müdürü	
Uğur İnan	Y. Şehir Plancısı
IBB Şehir Planlama Müdür Yardımcısı	
İhsan YILMAZ	Şehir Plancısı
İSTANBUL METROPOLİTEN PLANLAMA VE KENTSEL TASARIM MERKEZİ KOORDİNATÖRÜ	
Prof.Dr. İbrahim BAZ	Harita Mühendisi
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	
Özdemir SÖNMEZ	Y. Şehir Plancısı
PLANLAMA GRUBU	
Planlama Alt Bölgeleri Koordinatörü	
Gülay ÇEVİK	Şehir Plancısı
Danışmanlar	
Adnan ÇALIŞKAN	Harita Mühendisi
Yrd.Doç.Dr. Kutluk Kağan SÜMER	İstatistikçi-Ekonometrist
Planlama Ekibi	
Ulaş AKIN	Y. Şehir Plancısı
Burcu ATAÖĞLU	Y. Şehir Plancısı
Ali Fuat BAŞMAN	Y. Şehir Plancısı
Zeynep ÖZDEMİR EREN	Şehir Plancısı
Funda KARATAY EVREN	Şehir Plancısı
Mine GÖKDEMİR	Şehir Plancısı
Özge İMREK	Şehir Plancısı
Elif KISAR KORAMAZ	Y. Şehir Plancısı
Zeynep KORKMAZ	Şehir Plancısı
Evren ORAL	Y. Şehir Plancısı
Seçil ÖZALP	Y. Şehir Plancısı
Derya ÖZKAN	Şehir Plancısı
Uğur ŞENARSLAN	Şehir Plancısı
Evrin ÖZKAN TÖRE	Dr. Şehir Plancısı
Bahriye AK TUTANÇ	Y. Şehir Plancısı
Duygu VAR	Jeoloji Y. Mühendisi
DOĞAL YAPI ARAŞTIRMALARI GRUBU	
Grup Yürütücüleri	
Prof.Dr. Ahmet Cengiz YILDIZCI	Orman Mühendisi - Şehir Plancısı
Prof.Dr. Erdoğan YÜZER	Jeoloji Mühendisi
Prof.Dr. Öznur Bülend SEÇKİN	Orman Mühendisi
Prof.Dr. Hasan Hayri TOK	Ziraat Mühendisi
Prof.Dr. Mustafa ERDOĞAN	Maden Mühendisi
Prof.Dr. Yusuf KURUCU	Ziraat Mühendisi
Metin GÜLENÇ	Orman Y. Mühendisi
Doğal Yapı Ekibi	
Alpay ADALI	Şehir Plancısı
Serdar AYDOĞAN	Jeoloji Mühendisi
Yeşim Birgül UYGUR AYVA	Şehir Plancısı
Erol ERÇAL	Orman Y. Mühendisi
Mine GÜRELİ NAMAL	Jeofizik Y. Mühendisi
Funda KESİCİ OCAK	Çevre Mühendisi
Fırat PEKER	Çevre Y. Mühendisi
Ayda TURNACIGİL	Jeoloji Y. Mühendisi
Yaşam ULUSOY	Orman Y. Mühendisi
Ebru USTA SAYGILI	Jeofizik Mühendisi
- Projenin çeşitli aşamalarında yer alıp, şu anda ekipte bulunmayanlar: Prof. Hüseyin KAPTAN, Doç.Dr. Taylan DERİCİOĞLU, Murat DİREN, Prof.Dr. Haluk EYİDOĞAN ve İsmail ERİŞ, Şehir Plancıları; Süleyman BALLYEMEZ, Zeren ALPAGUT BARKANA, Şebnem GEMALMAZ, Hülya OLCAN, Didem ÖZDEMİR, Sinan ÖZDEN, Zeren ÖZTURAN, Pınar POLATKAN, Cihan SARI, Başak ÇETİN URAZ, Arzu BAŞARAN UYSAL, Esra YAPICI, Serkan YILMAZ; Peyzaj Mimarı Ahu CEYLAN DOĞAN, Jeoloji Mühendisi Aydın BAKIR, Ziraat Mühendisi MELİS ÇAĞLAR ve Orman Y. Mühendisi Adnan İNANOĞLU. - Projenin çeşitli aşamalarında katkıda bulunanlar: Şehir Plancıları; İbrahim ALP, Keysun ÇETİNKAYA, H. Fahrünnisa ENSARI KARA, Burcu MÜDERRİSOĞLU, ve Harita Mühendisi Ayşe ÖZYORGUN	

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ	II
ŞEKİL LİSTESİ	III
KISALTMALAR LİSTESİ	IV

BÖLÜM 1. PLAN KARARLARI	5
1.1. VİZYON VE YÖNLENDİRİCİLER	5
1.2. PLANLAMA YAKLAŞIMI VE HEDEFLERİ	6
1.2.1. Ekonomik ve Sosyal Yaklaşım	7
1.2.1.1. Nüfus Yapısı	7
1.2.1.2. İstihdam Yapısı	8
1.2.2. Mekansal Yaklaşım	11
1.2.2.1. Çevresel Sürdürülebilirlik	11
a. Mutlak Korunması Gereken Alanlar	11
i. Orman Alanları	11
ii. Yeraltı Suyu Beslenme (YAS), İçme Suyu ve Havza Alanları	11
iii. Tarım Alanları	12
b. Sakıncalı Alanlar:	16
c. Çevre Sorunları ve Çözüm Önerileri:	16
i. Hava Kirliliği	16
ii. Su Kirliliği	17
iii. Toprak Kirliliği	18
iv. Katı Atıklar	18
d. Enerji politikaları	18
1.2.2.2. İşlevsel Bütünlük	23
a. Merkez Kademelenmesi	23
b. Hizmet ve Lojistik Merkezleri	27
c. Sanayi Merkezleri	29
i. Tekirdağ Planlama Bölgesi	30
ii. Edirne ve Kırklareli Planlama Bölgeleri	32
d. Liman Alanları	32
e. Kırsal Merkezler	34
f. Turizm Merkezleri	36
i. Yerel potansiyeller çerçevesinde turizm çekim bölgelerinin oluşturulması	37
ii. Bölgede Turizm Altyapısının Kalitesinin Arttırılması:	40
g. Ulaşım	40

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. 1. Trakya Alt Bölgesi ve İller Bazında 2007-2023 Nüfus Değişimi	8
Tablo 1. 2. Trakya Alt Bölgesi'nde İllere göre 2023 Yılı Sektörel İstihdam Dağılımı, Nüfus ve Aktivite Oranları	9
Tablo 1. 3. Trakya Alt Bölgesi'nde İl ve İlçelere göre 2023 Yılı Sektörel İstihdam Dağılımı, Nüfus ve Aktivite Oranları	10
Tablo 1. 4. Ergene Alt Havzaları ve İşletme Rezervleri	12
Tablo 1. 5. TAB ve TOB Temel Farklılıklar	16
Tablo 1. 6. İllerin Elektrik Tüketimlerinin Sektörel Dağılımı (2007)	20
Tablo 1. 7. Trakya Alt Bölgesi 2008-2020 Tahmini Enerji Açığı	21
Tablo 1. 8. Trakya Alt Bölgesi İçinde Çeşitli Firmalara Verilen Rüzgar Santrali Lisans Hakları Dağılımı (2007)	22
Tablo 1. 9. Trakya Alt Bölgesi'nde Kurulabilecek Rüzgar Enerjisi Santrali Güç Kapasitesi.....	23
Tablo 1. 10. Trakya Alt Bölgesi'nde 2007 yılı İl ve İlçe Nüfuslarına göre Merkezler Kademelenmesi.....	24
Tablo 1. 11. Trakya Alt Bölgesi 2023 İl ve İlçe Nüfusları ve Hizmet Sektörü Çalışan Sayısı Oranları	26
Tablo 1. 12. İstanbul ve Trakya Alt Bölgesi Limanları Mevcut ve Öneri Kapasiteleri ...	33
Tablo 1. 13. Trakya Alt Bölgesi'nde Önerilen TAB ve TOB'lar	35
Tablo 1. 14. Trakya Alt Bölgesi Öneri Yerleşim Kimlikleri ve Öne Çıkan Temel Fonksiyonlar	44

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. 1. Trakya Alt Bölgesi'nde İller Bazında 2007-2023 Nüfus Karşılaştırması	8
Şekil 1. 2. Trakya Alt Bölgesi ve İllerinde 2023 Yılı Sektörel Dağılımı	9
Şekil 1. 3. AB Ülkelerinde Elektrik Üretimi İçinde Fosil Yakıt Türlerinin Kullanımı (%) .19	
Şekil 1. 4. AB Ülkelerinde Elektrik Üretimi İçinde Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımı (%).....	20
Şekil 1. 5. Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli İlleri Rüzgar Kaynak Bilgileri.....	22
Şekil 1. 6. Trakya Alt Bölgesi Öneri Hizmet Merkezleri ve Etki Alanları (Ulaşım Bağlantıları Şematiktir)	27
Şekil 1. 7. Trakya Alt Bölgesi Lojistik Merkezler ve Dış Bağlantılar	28
Şekil 1. 8. Trakya Alt Bölgesi Öneri Sanayi-Liman-Lojistik İlişkisi (Ulaşım Bağlantıları Şematiktir)	30
Şekil 1. 9. Trakya Alt Bölgesi OSB'ler	31
Şekil 1. 10. Trakya Alt Bölgesi Liman Önerileri	34
Şekil 1. 11. Trakya Alt Bölgesi Öneri TAB ve TOB alanları ve Etki Alanları	36
Şekil 1. 12. Öneri Trakya Alt Bölgesi Turizm Merkezleri-Uluslararası Turizm Ağı İlişkisi	37
Şekil 1. 13. Trakya Alt Bölgesi Öneri Turizm Alanları	38
Şekil 1. 14. Trakya Alt Bölgesi Öneri Ulaşım Şeması.....	41

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	: Avrupa Birliği
AKK	: Arazi Kullanma Kabiliyet Sınıflaması
Ar-Ge	: Araştırma-Geliştirme
ÇED	: Çevresel Etki Değerlendirme
DSİ	: Devlet Su İşleri
İAKS	: İnşaat Alanı Katsayısı
İSKİ	: İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi
Kcal	: Kilo kalori
LNG	: Liquid Natural Gas
LPG	: Likit Petrol Gazları (Liquid Petroleum Gas)
MW	: Mega watt
NATO	: North Atlantic Treaty Organization
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
STK	: Sivil Toplum Kuruluşlarının
TAB	: Tarımsal Alt Bölgeler
TEİAŞ	: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi
TEU	: The Twenty-foot Equivalent Unit
TINA	: Transport Infrastructure Needs Assessments (Taşımacılık Altyapısı İhtiyaç Değerlendirmesi)
TOB	: Tarımsal Organize Bölgeler
TRAKAB	: Trakya Kalkınma Birliği
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
YAS	: Yeraltı Suyu Beslenme

BÖLÜM 1. PLAN KARARLARI

1.1. VİZYON VE YÖNLENDİRİCİLER

Trakya Alt Bölgesi, toplam tarımsal üretim değerleri (TÜİK 2006 verilerine göre Türkiye toplam ayçiçeği üretiminin %64'ü, çeltik üretiminin %49,5'u ve buğday üretiminin %9,7'si Trakya Alt Bölgesi'nden karşılanmaktadır) ve jeopolitik özellikleri nedeni ile ülke içinde stratejik bir öneme sahiptir. Fakat, son yıllarda ülke genelinde geleneksel sanayi merkezlerinin sanayi yüklerini çevre kentlere yüklemeye başlaması ve İstanbul ve Marmara Bölgesi büyüme eğilimlerinden kaynaklanan liman ihtiyacı, Ergene Havzası'nın en büyük tehdit ve/veya fırsatlarını oluşturmaktadır. Zira, İstanbul başta olmak üzere diğer kentlerden özellikle Çerkezköy ve Çorlu'ya yığılmaya başlayan sanayi fonksiyonlarının Ergene Havzası'nda yol açtığı kirlilik ve susuzluk, tarımsal üretimi olumsuz yönde etkileyen önemli bir faktör olmuştur. Sonuç olarak, tarımın uzun dönemde negatif yönde etkilenmesi, işsizliğe ve nüfus kaybına, özellikle kırsal alanlardan göçlere neden olmuştur. Başta Edirne ve Kırklareli, bu göçlerden en fazla etkilenen illerdir. Tekirdağ'da ise sanayi gelişimine paralel olarak hızlı bir nüfus artışı gözlemlenmektedir. Bu da, bölge genelinde dengeli olmayan bir kentsel ve kırsal merkezler dağılımına neden olmuştur.

Diğer taraftan, Trakya Alt Bölgesi; jeo-politik özellikleri (İstanbul-Marmara Bölgesi ve Avrupa'ya yakınlığı), içsel potansiyelleri, Avrupa Birliği (AB)'ne geçiş süreci ve bölgeye kadar uzanan uluslararası projeler düşünüldüğünde; ülkenin Avrupa'ya açılan kapısı olarak değerlendirilebilir. Bu noktada, 1/100.000 ölçekli Plan ile Bölge'nin, bir geçiş ve gelişme alanı olarak düşünülmesi önem taşımaktadır.

Tüm anlatılanlar ve katılım toplantıları çerçevesinde, bölgenin potansiyellerini maksimum ölçüde değerlendirerek ulusal ve uluslararası anlamda gelişmesinin sağlanması amacı ile, planın vizyonu;

**“Yerel potansiyellerin ve doğal varlıkların değerlendirilerek;
çevresel, toplumsal ve ekonomik sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda;
özgün, kültürel ve doğal kimliğini koruyarak gelişen;
küresel ekonomide rekabetçi bir odak noktası yaratmak.”**

olarak belirlenmiştir.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

1.2. PLANLAMA YAKLAŞIMI VE HEDEFLERİ

Türkiye'nin tarım merkezi olan Trakya Alt Bölgesi'nin, verimli tarım topraklarının yitirilmemesi açısından duyarlılıkların dikkate alınması ve değerlendirmelerin kamu yararını öne çıkaran yaklaşımlarla ve özenle yapılması gerekmektedir. Bu nedenle, Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı; bölgesel plan yaklaşımları belirleyerek, bölgenin ülkesel anlamda en büyük potansiyeli olan tarımsal üretimi desteklemeyi, tarım dışındaki fonksiyonları da bu doğrultuda düzenleyerek, küresel ölçekte önemi günden güne artan tarım sektörünü yarışabilir bir noktaya getirmeyi hedeflemektedir.

Bölgesel ölçekte ise plan; tarım ağırlıklı bir yerleşim dokusu dolayısı ile tarımsal üretim odaklı ekonomik kaynağı ile öne çıkan Trakya Alt Bölgesi'ni, bugün bölgenin en önemli sorunlarından olan "kırsal nüfus kaybı"nın önüne geçilebilmesi amacı ile desteklemektedir.

Bu doğrultuda, tarımsal üretim standartlarının ve üretim-pazarlama sürecinin destekleneceği ve kolaylaştırılacağı TAB (Tarımsal Alt Bölgeler) ve TOB (Tarımsal Organize Bölgeler) alanlarının kurulması önerilmiştir. Bu alanlar üniversiteler ve Ar-Ge çalışmaları ile desteklenecek ve tarımsal üretimde "yarışabilir"lik hedeflenecektir. Aynı şekilde, tarımsal üretimin ön plana çıktığı alanlarda tarım, agro-turizm ya da ekolojik turizmle desteklenecek ve markalaşması sağlanacaktır.

Bu saptamalar çerçevesinde, bölgede mevcut zenginlikler ve potansiyeller değerlendirilerek, yerleşimlerin kimlikleri belirlenmiş, bölgedeki tarım potansiyeli ve sanayi gelişiminin bu potansiyele olan olumsuz baskıları tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, planın 4 temel ilkesi;

- ***sürdürülebilirlik,***
- ***kırsal kalkınma ve nüfus kaybının önlenmesi,***
- ***sanayi gelişiminin planlarla sınırlandırılması,***
- ***entegre ulaşım sistemleri ile desteklenen işlevsel bağlantıların kurulması***

olarak belirlenmiştir.

Sürdürülebilirlik kavramı bölge açısından önerilen tüm fonksiyonların işlevsel bütünlük ve çevresel değerlerle uyum içerisinde geliştirilmesini amaçlamaktadır. Diğer bir deyişle, ekolojik değerler ile kentleşmenin getirdiği fonksiyonel çeşitlenme arasında koruma kullanma dengesinin sağlanması amaçlanmaktadır. Tarım ve orman alanlarının diğer kullanımlara açılmaması, bölge genelinde ekolojik değerlerin uzun vadede turizm, hizmet sektörleriyle desteklenmesi ve ekonomiye katkı sağlamaları "sürdürülebilirlik" bağlamında önerilen temel amaçlardır.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Tarımsal kalkınma ve nüfus kaybının önlenmesi ise uluslararası yarışabilirlik seviyesine ulaşma, bölge genelinde sosyo-ekonomik gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi ve çok odaklı gelişmeyi sağlaması açısından stratejik öneme sahiptir. Bu yolla ekonomik getiri sağlayacak ekolojik boyutlu faaliyetler teşvik edilebilecektir. Bölgede yerel potansiyeller çerçevesinde, göz önünde bulundurularak, özellikle nüfus kaybı yaşanan bölgeler dikkate alınarak, gelişim potansiyellerini destekleyecek fiziksel ve ekonomik altyapının oluşturulması sağlanacak, tarım ve hayvancılık desteklenecektir.

Son yıllarda, bölge genelinde özellikle ekolojik değerler ve tarım için baskı oluşturan sanayi gelişiminin, yukarıda da bahsedildiği gibi ekolojik değerlerin ve ekonominin sürdürülebilirliği açısından sınırlandırılması şarttır. Bu doğrultuda, yeni sanayi alanlarına izin verilmeyecek, mevcut sanayi alanlarının ise rehabilitasyonu ile çevreye duyarlı hale getirilmesi sağlanacaktır.

Son olarak, geliştirilmesi önerilen tüm fonksiyonlar arasında sürdürülebilirlik bağlamında “Entegre ulaşım sistemleri ile desteklenen işlevsel bağlantıların kurulması” hedeflenmiştir. Bu konuda ana strateji, ulaşım sisteminde karayolundan demiryolu ve denizyolu ağırlıklı bir sisteme geçilmesidir.

1.2.1. Ekonomik ve Sosyal Yaklaşım

1.2.1.1. Nüfus Yapısı

Planla, mevcutta yaklaşık 1.500.000 olan bölge toplam nüfusunun planın projeksiyon yılı olan 2023 yılı itibarıyla 2.600.000’de sınırlandırılması hedeflenmiştir. Mevcut gelişme eğiliminin devam etmesi durumunda Edirne ve Kırklareli illerinde nüfus oransal olarak azalmaya, Tekirdağ ili ise hızlı nüfus artışı nedeni ile bölgenin nüfus çekim noktası olmaya devam edecektir. Mevcut eğilimin tersine, bu plan ile yeni istihdam olanaklarına paralel olarak bölge genelinde dengeli bir nüfus artışı sağlanarak Edirne ve Kırklareli illerinin (özellikle kırsalda) azalan nüfus trendinden artan eğilime geçmesi beklenmektedir. Fakat bu artış, Tekirdağ’a göre oldukça azdır. Bu sonuç, Edirne ve Kırklareli’nde öncelikli olarak tarıma dayalı kalkınmanın desteklenmesine bağlanabilir.

Kırsal alanda önerilen TOB ve TAB uygulamaları, nüfus kaybının önlenmesinde etkin rol oynayacaktır. Bu model içerisinde yer alması istenilen özellikle sözleşmeli tarım uygulamasının, kırsal nüfusun yerinde istihdamına önemli katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Tekirdağ’da ise sanayi alanlarına dayalı nüfus artışı, kırsal ve kentsel alanlarda devam edecektir. Şekilde de görüldüğü gibi Çorlu ve Çerkezköy sanayi alanları, nüfus artışı ve büyüklüğü açısından ön plana çıkmaktadır.

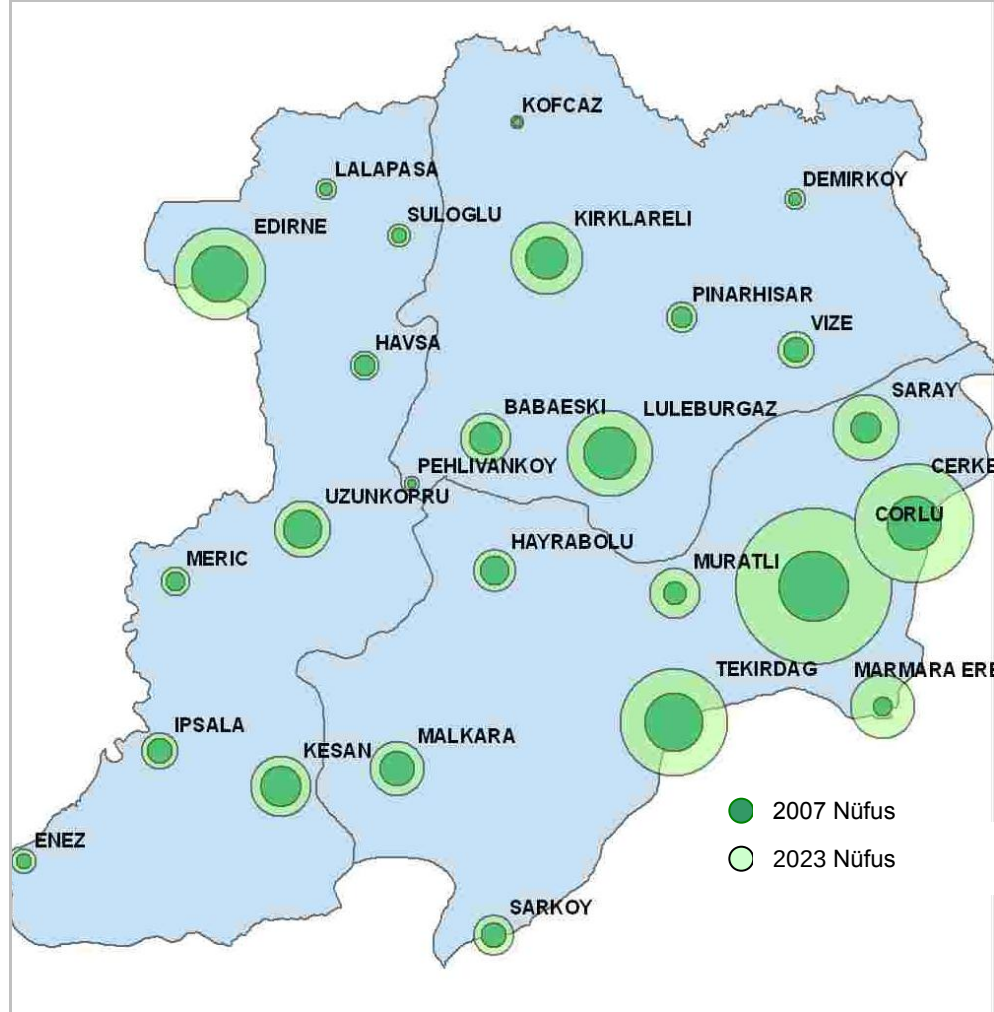
Tekirdağ ili nüfusunun büyüme dinamiklerinde etkili olan bir diğer etken ise, İstanbul Metropolitan Alanı’na ve bu alan içinde çekim merkezi olarak geliştirilmesi planlanan Silivri’ye olan yakınlığıdır. Farklı il sınırlarında olmalarına rağmen, ekonomik aktivite ve nüfus hareketleri açısından Tekirdağ’ın, İstanbul-Silivri ile yakın ilişki içinde olması kaçınılmazdır. Diğer bir deyişle, 1.500.000–2.000.000 arası nüfusa sahip olması planlanan Silivri ve Tekirdağ arasında günlük iş-konut ilişkisi ile doğan fonksiyonel bir bütünlüğün oluşması beklenmektedir.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Tablo 1. 1. Trakya Alt Bölgesi ve İller Bazında 2007-2023 Nüfus Değişimi

Trakya İlleri	Yıllar	Toplam	Nüfus Değişimi (%)
Edirne	2007	396.462	22
	2023	485.600	
Tekirdağ	2007	728.396	131
	2023	1.683.200	
Kırklareli	2007	333.256	34
	2023	445.941	
Trakya Alt Bölgesi Toplam	2007	1.458.114	79
	2023	2.614.741	

Şekil 1. 1. Trakya Alt Bölgesi'nde İller Bazında 2007-2023 Nüfus Karşılaştırması

1.2.1.2. İstihdam Yapısı

Trakya Alt Bölgesi genelinde karşımıza çıkan en büyük sorunlardan kırsal nüfus kaybına yönelik “kırsal ekonominin kalkındırılması ve dengeli nüfus dağılımı” hedefine paralel olarak planda sektörel gelişme kararları verilmiş ve kırsal ekonominin ağırlık kazandığı Edirne ve Kırklareli illerinde tarımsal ekonomi, Tekirdağ’da ise sanayi ağırlıklı gelişim desteklenmiştir. Buna paralel olarak, Tablo 1.2’de de görüldüğü gibi Tekirdağ’da, tarımın toplam çalışan sayısı içindeki payının %39’dan %18’e düşmesi, sanayi sektörünün %26’dan %31’e, hizmetler sektörünün ise %35’ten %51’e büyüme göstermesi öngörülmektedir. Edirne ve Kırklareli illerinde ise öncelikle tarım sektörünün

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

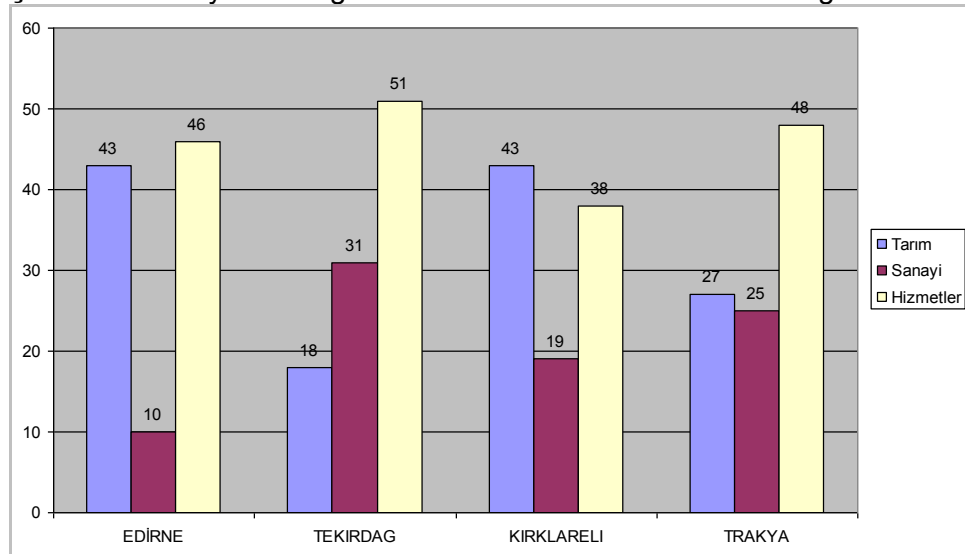
desteklenmesi hedeflendiğinden, sanayi sektöründeki oransal artış azdır. Diğer yandan tabloya göre her iki ilde de rakamsal olarak tarım sektörü azalıyor gibi görünmekte; Edirne ilinde tarım sektörü toplam çalışan içinde %50 den % 43'e, Kırklareli ilinde de %48 den %43'e gerilemektedir. Bu gerileme, mevcut tarım sektörü yüzdesinin gizli işsizlik sebebiyle gerçek değerinden yüksek çıkması ile açıklanabilir.

Diğer bir deyişle tarım sektörü içerisinde yer alan çalışan sayısı, bildirilen verilerin altındadır. Kırsal nüfus, daha önce de bahsedildiği gibi, kurulması planlanan TAB ve TOB alanları, tarım ve hayvancılığa dayalı işletmeler ve bu doğrultuda sağlanacak diğer teşviklerle açıklanabilir. Sonuç olarak, Edirne ve Kırklareli'nde tarıma dayalı istihdam fazla olduğundan aktivite oranları, Tekirdağ'a oranla daha yüksek olacaktır.

Tablo 1. 2. Trakya Alt Bölgesi'nde İllere göre 2023 Yılı Sektörel İstihdam Dağılımı, Nüfus ve Aktivite Oranları

Trakya İlleri	Yıl	Kişi/%	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Toplam Çalışan Nüfus	Nüfus	Aktivite Oranı
Edirne	2000	Kişi	97.404	17.688	80.820	196.389	402.606	49
		%	50	9	41	100		
	2023	Kişi	94.900	22.600	101.500	219.000	485.600	45
		%	43	10	46	100		
Tekirdağ	2000	Kişi	116.935	79.096	105.597	301.630	623.591	48
		%	39	26	35	100		
	2023	Kişi	130.130	220.166	370.892	721.188	1.683.200	43
		%	18	31	51	100		
Kırklareli	2000	Kişi	80.143	28.603	51.863	160.609	328.461	49
		%	48	18	34	100		
	2023	Kişi	92.943	42.446	82.800	218.189	445.941	49
		%	43	19	38	100		
Trakya Alt Bölgesi	2000	Kişi	294.482	137.755	225.718	657.955	1.354.658	49
		%	45	21	34	100		
	2023	Kişi	318.015	285.045	555.214	1.158.274	2.614.741	44
		%	27	25	48	100		

Şekil 1. 2. Trakya Alt Bölgesi ve İllerinde 2023 Yılı Sektörel Dağılımı

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

• **Sektörel İstihdamların ve Nüfusun Hesaplanma Yöntemi:**

Fonksiyonlara bağlı olarak belirlenen nüfus büyüklüğü, Plan'daki tarım (TAB ve TOB), sanayi ve OSB (ekonometrik analizlerden hareketle, Tekirdağ'da hektara 40, Edirne'de hektara 16, Kırklareli'nde hektara 20 çalışanın düştüğü tespit edilmiştir¹) ve sanayinin yaratacağı hizmetler sektörüne bağlı olarak oluşan nüfusun belirlenmesi (1 sanayi çalışanı beraberinde yaklaşık 2 hizmet çalışanı çekmektedir. Bu yapı mevcut istihdamın sektörel dağılımında da görülmektedir.) ve bu büyüklüklerin trend nüfuslara eklenmesi yoluyla hesaplanmıştır.

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

Bu hesaplamada Tarım, Sanayi ve Hizmetler sektörleri nüfusları belirlenmiş, belirlenen sektörel nüfus toplamlarının nüfus içindeki payı bize aktivasyon oranlarını vermiştir.

Tablo 1. 3. Trakya Alt Bölgesi'nde İl ve İlçelere göre 2023 Yılı Sektörel İstihdam Dağılımı, Nüfus ve Aktivite Oranları

İller ve İlçeler	Sanayi	%	Hizmetler	%	Tarım	%	Toplam Çalışan	Nüfus	Aktivite Oranı
Merkez	13.250	12	73.200	67	22.400	21	108.850	286.250	38
Çerkezköy	75.481	41	87.814	48	19.000	11	182.295	405.100	45
Çorlu	100.160	37	150.840	56	19.000	7	270.000	600.000	45
Hayrabolu	2.664	12	6.520	29	13.000	59	22.184	46.700	48
Malkara	2.913	8	9.627	27	22.730	64	35.270	70.950	50
Marmara Ereğlisi	7.537	26	16.119	56	5.000	17	28.656	86.000	33
Muratlı	6.896	34	8.399	41	5.000	25	20.295	62.000	33
Saray	10.265	29	12.873	37	12.000	34	35.138	85.200	41
Şarköy	1.000	5	5.500	30	12.000	65	18.500	41.000	45
Tekirdağ	220.166	31	370.892	51	130.130	18	721.188	1.683.200	42
Babaeski	5003	15	10549	32	17.847	53	33.399	61.406	54
Demirköy	311	5	2152	37	3.338	58	5.801	10.600	55
Kırklareli	9165	16	28139	48	20.855	36	58.159	125.500	46
Lüleburgaz	23134	28	30249	37	29.105	35	82.488	180.000	46
Pınarhisar	1438	11	4877	38	6.600	51	12.915	23.312	55
Vize	3060	15	5069	26	11.620	59	19.749	35.100	56
Pehlivan köyü	248	9	848	30	1.690	61	2.786	6.023	46
Kofcaz	87	3	917	32	1.888	65	2.892	4.000	72
Kırklareli	42.446	19	82.800	38	92.943	43	218.189	445.941	49
Merkez	10.000	13	50.000	67	15.000	20	75.000	205.000	37
Enez	400	6	1900	26	5.000	68	7.300	14.500	50
Havsa	1.500	12	2.400	20	8.200	68	12.100	24.000	50
İpsala	1.100	6	3.700	20	14.000	74	18.800	32.100	59
Keşan	3.300	7	22.000	50	19.000	43	44.300	93.000	48
Lalapaşa	1.000	14	1.500	21	4.500	65	7000	11.000	64
Meriç	300	3	2.500	25	7.200	72	10.000	18.000	56
Süleioğlu	1.000	12	4.500	53	3.000	35	8.500	13.000	65
Uzunköprü	4.000	11	13.000	36	19.000	53	36.000	75.000	48
Edirne	22.600	10	101.500	46	94.900	43	219.000	485.600	45
Trakya Alt Bölgesi Toplam	280.612	24	545.129	47	332.533	29	1.158.274	2.614.741	44

¹ Bu rakamların hesaplanması analiz raporunun sanayi kısmında mevcuttur.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

1.2.2. Mekansal Yaklaşım

Trakya Alt Bölgesi, üretim alanları bakımından karma bir yapıya sahiptir. Bölge'nin doğusu olan Tekirdağ tarafında sanayi ve hizmet alanları baskınken, batı kesim olan Edirne ve Kırklareli tarafında ulusal üretimde önemli bir konuma sahip verimli tarım toprakları mevcuttur. Bu iki farklı üretim şekli aynı coğrafyada yakın ekonomik ve ekolojik sistem etkileşimi içerisinde bulunmaktadır.

Bu sebepten, Trakya Alt Bölgesi'nin geleceğe dönük yapılanmasını; kuzey ve güneybatı kısımlarında yer alan koruma alanları, ortasında ise gelişme alanlarıyla karakterize etmek mümkündür.

1.2.2.1. Çevresel Sürdürülebilirlik

a. Mutlak Korunması Gereken Alanlar

i. Orman Alanları

Trakya Alt Bölgesi, habitat çeşitliliği ve biyolojik çeşitlilik açısından zengin bir orman ekosistemine sahiptir. Bu ekosistemlerin korunması, halkın bu alanlardan bilimsel, eğitim, dinlenme ve yaşamsal olarak faydalanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Orman alanları, bölgenin geleceğini güvence altına alabilmek için mutlak korunması gereken doğal değerlerdir. Planla, bölgede başta sanayi sektörünün artmasına paralel olarak artan kentleşme baskısı, orman alanlarının varlığının sürdürülebilmesi için en büyük tehlikelerden biridir. Bu nedenle, orman alanlarını tehdit eden yapılaşmalar kontrol altına alınmalı ve bu doğrultuda alt ölçekli planlarda yapılaşma koşulları belirlenmelidir. Ayrıca, kırsal kalkınmanın sağlanması kapsamında kırsal yerleşmelerin kentsel işlevlerle bağlantılarının kurulması ve kırsal etkinlik altyapısının güçlendirilerek kent ekonomisine entegrasyonu ile bu alanlarda ekonomik, toplumsal ve çevresel sürdürülebilirliğin, orman ve tarım alanları ile su kaynaklarının korunarak sağlanması amaçlanmaktadır. Aynı amaca yönelik olmak üzere, orman alanları üzerindeki kentsel gelişme baskısının bertaraf edilmesi ve kentsel gelişmeyi özendirmeyecek nitelikte ulaşım ağı ve tampon kullanımlar oluşturulması hedeflenmektedir.

Yerleşmeleri nüfus kaybeden bölgelerde, orman alanlarının korunarak, TAB ve TOB alanları yardımı ile ekonomik getiriye dönüşmesi bölge ekonomisi, özellikle kırsal kalkınma için önemli bir araç olacaktır. Bu dönüşüm, koruma-kullanma dengesi şartı ile turizm ve ticaretin geliştirilmesi yolu ile gerçekleştirilebilir.

ii. Yeraltı Suyu Beslenme (YAS), İçme Suyu ve Havza Alanları

1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın en önemli hedeflerinden biri, sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda içme ve kullanma suyu kaynaklarının korunmasıdır. İçme ve kullanım amaçlı su kaynaklarının kalite ve miktarı, yaşamsal sürdürülebilirliği belirleyen etmenlerdir. Bu bakımdan Trakya Alt Bölgesi'nin yüzey suyu potansiyeli yeraltı suyuna oranla daha fazla olduğundan, bölgede yüzeysel su kaynaklarının kullanımı özendirilmeli, yeraltı suları rezerv olarak korunmalıdır.

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

Bu sebepten, öncelikle DSI'nin belirlediği baraj ve göletlerin koruma alanlarında kimyasal kullanımını önleyici tarımsal faaliyetlere son verilmeli, alternatif uygulamalar teşvik edilmelidir. Ayrıca, Bölgenin kuzeyindeki Istranca Dağları ve Kırklareli çevresi, temiz su taşıyan akarsuların doğduğu ve memba suyu nitelikli kaynakların bulunduğu alanlarda da (Yeraltı Suyu Beslenme Alanları) benzer şekilde yapılacak planlamalarda yeraltı sularını kirletecek türde (sanayi, aşırı kimyasal gübre kullanımı vb.) yapılaşmadan kaçınılmalıdır.

Yer altı suyu aşırı çekim alanları içinse, DSI Genel Müdürlüğü, Jeoteknik Hizmetler ve YAS Dairesi Başkanlığı'nın 05.11.2009 tarih ve 27397 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 'Ergene ve Meriç Havzaları İşletme Sahası' ilanında toplam işletme rezervi 376,2hm 3/yıl olan Ergene Havzası'nın işletme rezervlerine göre yedi alt bölgeye ayrıldığı ifade edilmekte ve alt havzaların işletme rezerv değerleri aşağıdaki tabloda belirtildiği şekilde verilmektedir.

Tablo 1. 4. Ergene Alt Havzaları ve İşletme Rezervleri

Alt Havza No	İşletme Rezervi (h3/yıl)
1-1 Çorlu	61,8
1-2 Vize	40,3
1-3 Lüleburgaz	48,1
1-4 Hayrabolu	85,6
1-5 Babaeski	30,3
1-6 Havsa	53,9
1-7 Uzunköprü	56,2
Toplam	376,2

(Resmi Gazete, 05.11.2009,27397)

Ayrıca '1-1 Çorlu, 1-2 Vize, 1-3 Lüleburgaz ve 1-5 Babaeski alt havzalarında yapılmış olan yer altı suyu tahsisleri emniyetli işletme rezervlerine ulaştığından yeni yer altı suyu tahsisi yapılmayacaktır' denilmektedir. Diğer havzalarda ise;1.4, 1.6,1.7 ve Meriç Havzasında, 167 sayılı Yer altı Suları Hakkında Kanun'un 8.maddesi ile Yer Altı suları tüzüğü'nün 4.maddesi gereğince yeraltı suyu temini amacı ile 10m den derin açılacak her türlü kuyu, galeri, tünel..vb yapılar için belge alınması gereği vurgulanmakta ve bu havzalarda emniyetli işletme rezervine erişildiğinde yer altı suyu tahsisi yapılmayacağı söylenmektedir."

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

iii. Tarım Alanları

Trakya Alt Bölgesi ülkemizin en önemli tarımsal merkezlerinden birisini oluşturmaktadır. Bölge içerisindeki tarım arazilerinin, gruplara göre alansal dağılımları incelendiğinde 1.165.640 ha yüzölçümü ile en fazla alana "Mutlak Korunacak Tarım Arazileri" grubunun sahip olduğu bilinmektedir. Trakya Alt Bölgesi'ni oluşturan üç ilimizin

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

yüzölçümü, Ülkemiz yüzölçümünün yaklaşık %2,32'lik bölümünü oluşturmalarına rağmen, Alt bölgede yer alan Mutlak korunacak tarım arazileri, Ülkemiz Mutlak korunacak tarım arazilerinin %8,23'lük bölümünü oluşturmaktadır. Trakya Alt Bölgesi kapsamındaki %69'luk bölümünü içeren bu arazilerin tarımsal kullanımlarının sürdürülmesi ulusal çıkarlarımız açısından büyük önem taşımaktadır

Fakat, bölgede tarım sektörünün karşılaştığı ve üretimi nicelik ve nitelik bakımından olumsuz etkileyen sorunlar mevcuttur. Tarım alanlarının maruz kaldığı temel sorunlar ve çözüm önerileri aşağıda özetlenmiştir.

- **Sulu Tarıma Uygun Olup Kuru Tarım Alanı Olarak Kullanılan Tarım Alanları:** Trakya Alt Bölgesi'nde; tarımsal niteliği sulu tarım arazisine uygun olduğu halde, daha düşük verimli kuru tarım arazisi şeklinde kullanılan 409.225 ha arazi bulunmaktadır. Bu arazilerde, sulu tarıma uygun olduğu halde kuru tarım yapılması, gerek verim miktarı gerekse ürün çeşitliliği açısından düşünüldüğünde önemli düzeyde milli gelir kaybına neden olmaktadır. Ayrıca sulu tarımda kullanılabilen ürün çeşitliliği, münavebe ve polikültür tarım şekline daha çok olanak sağlamaktadır. Biyoçeşitliliği sağlayan polikültür tarım ise özellikle fauna çeşitliliği sağlayarak, zararlılara karşı önemli avantajlar sağlamakta, daha az insektisit ve pestisit kullanılmasına yardımcı olmaktadır. Potansiyel sulu mutlak tarım arazileri, özellikle bölgenin orta kısımlarında yer almakla birlikte parçalı bir dağılım göstermektedir. Bu alanların 54.536 hektarlık kısmı I. Sınıf Tarım Arazisi olup, Kırklareli ilinin Lüleburgaz ve Pınarhisar ilçelerinde, Edirne ilinin; Keşan, İpsala, Merkez ve Havsa ilçeleri ile Tekirdağ ilinin Saray ilçesinde yer almaktadır. Diğer potansiyel sulu tarım arazileri ise II. Sınıf Tarım Arazisi niteliği taşımaktadır.

Potansiyel sulu tarım arazilerinin özellikle mevcut kullanım şekline bakılarak kıymetlendirmelerinin yapılması, tarım dışı kullanım riskini de artırmaktadır. Bu nedenle, bu değerli arazilerin kuru tarım kullanımının sürdürülmesi, özellikle kamu yararı değerlendirmeleri ile tarım dışına çıkartılma baskısını oluşturmaktadır. Potansiyel sulu tarım arazilerinin sulu tarıma kazandırılması için devlet yatırımları ile projeler üretilmeli ve hızla uygulanmalıdır.

- **Tarımsal Üretim Yapılan Parsellerin Küçülmesi ya da Parçalanması:** Başta miras hukuku olmak üzere çeşitli nedenlerle, ülkemizde araziler tarımın ana amacı olan verimliliği, kârlılığı gerçekleştiremeyecek derecede küçük parçalara bölünmüş ve dağılmıştır. Kırsal kesimde artan nüfusa paralel olarak arazilerin artmaması, yeni kuşaklar için ancak miras yoluyla arazi sahibi olabilme şansı vb etmenler, arazilerin bölünmesine neden olmaktadır. Bu durum; özellikle kuru tarım üreticiliği yapan çiftçi ailelerinin geçimini karşılayabilecek miktarda arazi varlığına sahip olmadığını göstermektedir. Tarımsal istihdamı da yakından ilgilendiren bu durum, verimli arazilerin terk edilmesine ve tarımsal üretim dışına itilmesine neden olmaktadır. Arazilerin rantabl ölçütlerde büyüklüklerinin korunması ya da yeniden kazandırılması için toplulaştırma projelerinin uygulanması gerekmektedir. Trakya Alt Bölgesi toplulaştırma projeleri açısından değerlendirildiğinde, 3083 sayılı sulama alanlarında arazi düzenlemesine dair 'Tarım Reformu Kanunu' çerçevesince bugüne kadar 34 adet toplulaştırma projesine başlanmış, bunlardan bazıları tamamlanmıştır. Ancak, yetersiz olan bu çalışmalar diğer köy ve beldelerde hızla yaygınlaştırılmalı, yeni ve daha büyük alan içeren toplulaştırma projeleri oluşturulmalıdır.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

- **Yanlış Arazi Kullanımı:** Tarım arazilerinin her çeşit ürünün yetiştirilmesine uygun olmadığı bilinmektedir. İklim özellikleri aynı olsa bile, tarımsal ürünlerin özellikle toprak istekleri birbirlerinden farklı olabilmektedir.

Ürün deseni seçiminde, bitkilerin toprak istekleri, ülke ya da bölge gıda maddesi arz-talep dengesi dikkate alınmalıdır. Ayrıca; münavebeli ve polikültür tarım uygulamalarının yapılması, bölge tarımsal arazilerinin sürdürülebilir bir şekilde kullanımını sağlayacaktır. Bu nedenle, Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı'nın onaylanmasından sonra, tarımsal kullanıma ayrılan arazilerin, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı kontrolünde, ülke tarımsal üretim stratejisiyle uyumlu olarak 1/5.000 ölçekli detayda tarımsal arazi kullanım planlarının yapılması gerekmektedir. Bu amaçla Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı yetkilileri ile işbirliği yapılarak kısa ve uzun dönemler için gereksinim duyulan stratejik ürün desenleri belirlenmeli ve buna cevap verebilecek şekilde tarımsal arazi kullanım planları oluşturulmalıdır.

Tarımsal arazi kullanım planlarının başarılı olabilmesi için, arazilerin; konum, mülkiyet ve toprak özelliklerinin parsel öz nitelik bilgisi olarak girileceği bir "il arazi bilgi sisteminin" oluşturulması gereklidir.

- **Drenaj Yetersizliği Sorunu Olan Araziler:** Trakya Alt Bölgesi sınırları içerisinde ıslah edilerek tarımsal potansiyelinin yükseltilebileceği; Edirne ilinde 19.645 ha, Kırklareli ilinde 5747 ha genişliğinde yetersiz ya da fena drenaj etkisi altında olan araziler mevcuttur. İl Özel İdare ve diğer sorumlu kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak projeler ile drenaj sistemi tesis edilerek bu arazilerin drenaj koşulları iyileştirilmelidir. Bu nedenle, öncelikle ıslahı kolay ve verimli tarım arazilerine dönüşebilecek yetersiz drenajlı arazilerin ıslahı planlanmalıdır. Ancak bu arazilerin doğal sulak alanları içerisinde veya yakınında olması durumunda, ıslahları yerine doğal şekilleriyle bırakılması gerekmektedir.

- **Üretimin Desteklenmesi:** Tarım ve hayvancılıkta üretimin desteklenmesi, pazar imkanlarının kolaylaştırılması ve dolayısı ile kırsal kalkınmanın sağlanması için planla TOB ve TAB alanları önerilmiştir.

Tarımsal Organize Bölgeleri (TOB): Tarımsal Organize Bölgeleri (TOB); ülkemiz kırsal kalkınma stratejileri yönünde, 02.11.2005 tarihinde Tarım ve Köy İşleri Bakanı ile Sanayi ve Ticaret Bakanı tarafından imzalanmış olan protokol ile; 23.10.2008 tarihinde, kabul edilen Tarımsal Organize Bölgelerinin (Tarıma Dayalı İhtisas OSB), Organize Sanayi bölgeleri Kanunu'nda yer almasına yönelik; "Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (84562-26 ya ek 26/A maddesi) çerçevesinde oluşturulacak bölgelerdir. Bu bölgelerde, tarımsal üretimin ve toprak kullanımının veriminin artırılarak sürekliliğinin sağlanması, tarım nüfusunun yerinde istihdam edilmesi ve gelir kaynaklarının artırılması ya da yeni kaynaklar oluşturulması, tarımsal tesislerin bir plan çerçevesinde bir araya getirilmesi, başta çevre koruma ve gıda maddesi hijyenik koşulları olmak üzere kontrol edilme kolaylığı sağlayabilecek üretici-sanayici-pazarlayıcı entegrasyonunun gerçekleştirilebilmesi hedeflenmektedir.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Tarımsal organize bölgeleri (TOB), besicilik, süt sığırcılığı, meyvecilik, sebzeçilik, seracılık, çiçekçilik vb tarımsal üretim ve ürün işleme faaliyetlerinin bir arada yapıldığı, disipline edildiği, tek elden sevk ve idare edildiği ve desteklendiği alanlardır. Tarımsal organize bölgeleri (TOB); tarımsal üretim için mutlak tarım arazilerini ve ürün işleme tesisleri için marjinal tarım arazilerini içermelidir. TOB'lar içerisinde; hububat, meyve ve sebze üretimi için uygun tarım alanları, sebze ve çiçek yetiştiriciliği için seralar, mantarcılık, hayvancılık ve et entegre tesisleri, otlaklar, tarımsal işletmeler, tarımsal ürün paketleme tesisleri, meyve işleme tesisleri, soğuk hava depoları, yem depoları, TOB işletmelerinin ön arıtma yada toplu arıtma tesisleri, organik atıkların geri dönüşüm tesisleri, hayvan klinikleri, kireçli ölü hayvan gömü çukurları, tarımsal araç-gereç parkları, tarımsal ürün pazarlama hizmetleri, ürün borsası, tarımsal eğitim merkezleri, tarımsal Ar-Ge ve laboratuvar alanları gibi Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın bölge stratejisine uygun ve olumlu görüş verebileceği tesislerin yer alması uygundur. Bunun dışındaki tekstil, boya sanayi, metal veya plastik hammaddeleri kullanan vb kirletici sanayiye ve tarımsal ürünlerin doğrudan işlenmediği **sanayi işletmelerine kesinlikle yer verilemeyecektir**. Tarımsal organize bölgeler (TOB) içerisinde tarım ve hayvancılığa dayalı sanayi fonksiyonları toplam TOB alanının en fazla %10 unu oluşturacak ve TOB alanı içerisindeki marjinal araziler üzerinde yer alabileceklerdir.

Özellikle Tarımsal Organize Bölge (TOB) çevresindeki üretim ile ilişkili köylerin, bölgeye ulaşım mesafesinin uzun tutulmaması, maliyet açısından oldukça önemlidir. Ancak; koku, sinek vb. hijyenik etkilerin yaşanmaması için yerleşim alanlarına en az 1 km mesafe bırakılması önerilir.

Bu bölgelerdeki çiftçi örgütlenmeleri ile; bazı girdileri birlikte sağlayan, ortak kullanan, işletmeler ve üreticiler arasında sinerji yaratarak rekabet ve dayanışmanın artırılmasını sağlayan, pazarlama, teknolojiyi geliştirerek doğrudan üretime aktarılacak Ar-Ge çalışmalarının, bilgilendirme toplantıları ve eğitim, kredi temini, danışmalık hizmetleri, idari- sosyal- makine parkı ve teknik ünitelerin ortak kullanımına imkan verilebileceği düşünülmüştür.

Tarımsal Alt Bölgeler (TAB): Tarımsal Alt Bölgeler; Sanayi fonksiyonlarının kesinlikle yer almayacağı, tarım ve hayvan yetiştiriciliğini destekleyen, hububat, meyve, sebze üretimi için uygun tarım alanları, meralar, mantarcılık, orman ürünleri, sebze ve çiçek yetiştiriciliği için seralar, depo veya soğuk hava deposu, mandra vb sadece 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nun 3. maddesinde tanımlanan "tarımsal amaçlı yapılar" fonksiyonlarını barındıran alanlardır. TAB alanı içindeki fonksiyonlar, bulunduğu bölgenin yerel iklim ve tarımsal potansiyeline, ekolojik ve ekonomik kaynağının ağırlığına göre belirlenecektir.

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

Tablo 1. 5. TAB ve TOB Temel Farklılıklar

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

	TOB (Tarımsal Organize Bölge)	TAB (Tarımsal Alt Bölge)
Fonksiyonlar	● Tarıma dayalı ihtisas OSB (TOPLAM TOB ALANININ %10u) ● tarımsal üretim ve ürün işleme faaliyetleri, ● tarım alanları, ● ürün borsası, ● tarımsal eğitim merkezleri, ● tarımsal Ar-Ge ve laboratuvar, ● tarımsal araç-gereç parkları, ● arıtma tesisleri, ● seralar, ● mantarcılık, ● otlaklar, ● pazarlama hizmet..vb	● tarımsal üretim ve ürün işleme faaliyetleri, ● tarım alanları
Yapılaşma türü	Tarımsal amaçlı yapılar, Yönetim, Pazarlama, Hizmet birimleri, Tarımsal entegre yapılar, Tarımsal İhtisas OSB	Tarımsal amaçlı yapılar, Yönetim, Pazarlama, Hizmet birimleri
Yapılaşma yeri	Marjinal tarım toprakları (Tarımsal amaçlı yapılar dışında)	Marjinal tarım toprakları (Tarımsal amaçlı yapılar dışında)

b. Sakıncalı Alanlar:

Marmara denizinde ve karada yapılan jeolojik, jeomorfolojik, jeofizik ve sismolojik araştırmalar; Trakya Alt Bölgesi'ni etkileyecek deprem kaynak zonunun, esas olarak kuzey Marmara'da yer alan ve Saros Körfezi'ne uzanan Kuzey Anadolu Fayı'nın Marmara denizi içersindeki devamı üzerinde olacağına dair genel bir kanaat oluşturmuştur. 7 veya daha büyük şiddetteki bir depremin bu fay zone üzerinde olasılık hesaplama yöntemlerine göre gerçekleşmesi olasılığı, 2004 yılından itibaren gelecek 30 yılda %35 ile %70'dir. Bu durum yerleşim birimleri ve yeni yapılaşmalar bakımından önemsenmelidir.

Kuzey Marmara ile Saroz Körfezi arasında uzanan Ganos Fayı ve çevresinde maruz kalınabilecek olası yer ivmelerinin büyüklüğü, yerleşim kararları aşamasında önemle ele alınmalıdır. Bölgedeki jeoloji ve sismoloji konularındaki akademik ve mühendislik çalışmaları artırılmalıdır. Seçilecek belirli noktalarda kuvvetli hareket sismografi çalıştırılmalı ve kayıtları analiz edilmelidir.

c. Çevre Sorunları ve Çözüm Önerileri:

i. Hava Kirliliği

Hava kirliliği; nüfusun artması, şehirleşme ve endüstrileşmede hatalı yer seçimi, kalitesiz yakıt kullanımı, ısı yalıtımına önem verilmemesi, yakma cihazlarının (soba ve kazanların) standart dışı olması, sanayide eski yakma teknolojilerinin kullanılması,

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

baca gazı arıtmalarının gerektiği şekilde yapılmayıp, trafikten kaynaklanan emisyonlar, çevre sorunları konusundaki bilgi eksikliği ve konunun yeterince önemsenmemesi sonucunda oluşmaktadır.

Trakya Alt Bölgesi'nde, kontrolsüz sanayi gelişimi ve bu gelişimin getirdiği bilinçsiz kentsel büyüme hava kirliliğinin en önemli sebeplerinin başında gelmektedir. Hava kirliliğinin azaltılması amacıyla, alınabilecek başlıca önlemler; sanayi ve iş merkezlerinin mümkün olduğu kadar yerleşim merkezleri dışına taşınması, Konutlarda alternatif yakıt yakma tekniklerinin geliştirilmesi, sanayi alanlarındaki bacalara hava filtrelerinin takılması, yakıt olarak doğal gaz kullanımına geçilmesi, yeşil alanların artırılması olarak sıralanabilir. Fakat alınan önlemler; ülke yönetimi, sivil toplum örgütleri, akademik kurumlar ve belki de en önemlisi şehir sakinleri tarafından desteklenmelidir.

ii. Su Kirliliği

Trakya Alt Bölgesi'nin çevresel açıdan en başta gelen sorunu, yüzeysel su kaynaklarının kirliliğidir. Tekirdağ ilinde hızla artan sanayi, Trakya bütününde yalnız iç göçü değil aynı zamanda bölgesel göçü de beraberinde getirmiş, bunun sonucu olarak da ilçe nüfusları hızla artmış, düzensiz şehirleşme önlenemez olmuştur. Sanayinin üretim ihtiyacı, suyun önemli oranda Ergene Havzası yeraltı suyundan karşılanması, yeraltı su kaynaklarının azalmasına ve dinamik seviyenin düşmesine neden olmuştur. Hızlı ve denetimsiz kullanımla kirlenilen suyun doğrudan yerüstü sularına (derelere) verilmesi, önce yüzey sularının daha sonra da bunlarla beslenen yeraltı suyu akiferlerinin kirlenmesine neden olmuştur.

Bunun için, yapılacak çalışmalarda, ilk olarak planlama çalışmaları ile belirlenmiş sanayi alanları dışına sanayi tesisi izni verilmemelidir. Sanayi alanları mutlaka İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri oluşturularak kontrol altına alınmalıdır. Çevre kirliliğinde önemli bir nokta olan "sürdürülebilir kalkınma" ilkesine uyularak, kirlenmenin doğal özümleme kapasitesini aşmayacak şekilde kontrol altına alınması ve buna imkân verecek atık su arıtma ile uzaklaştırma stratejilerinin belirlenmesi gerekmektedir. Mevcut durumun düzeltilmesi amacıyla illerde ve Trakya Alt Bölgesi genelinde merkezi arıtım yapacak arıtma tesislerinin yer tespiti yapılmalı ve kuruluşları hızla gerçekleştirilmelidir. Bir diğer önemli konu kirliliği önlemenin maliyetinin kirliliği gidermenin maliyetinden düşük olduğu gerçeğidir. Bu nedenle yapılması önerilen ortak arıtma tesislerinin biran evvel kurularak ortak kullanıma açılması, gelecekte ekonomik açıdan olabilecek kayıplar için önem arz etmektedir. Ayrıca işletmelerin kendi kuyularını açarak su kullanmaları yerine, belli bölgelerde DSİ denetiminde açılacak kuyulardan DSİ tarafından belirlenen miktarda su çekilerek sanayi işletmelerine verilmesi zorunludur.

Bunun dışında, havzaların korunmasında yaşanan sorunların çözümüne önem verilmelidir. Su toplama havzalarına doğal özelliklerinin kazandırılması amacıyla:

- Çevre koruma ve planlama politikaları üretilmeli ve fiziki planlar ivedilikle yapılmalı,
- Doğal ekosistemin özellikleri yeniden kazandırılmalıdır.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

İçme ve kullanma suyu ihtiyacının doğal uzantısı atık su sorunu ile ilgili olarak:

- Kanalizasyon sisteminin tamamlanması,
- Şebekelerde bakım-onarım çalışmalarının yapılması,
- Endüstriyel atık sular için arıtmanın yapılması ve
- Mevzuattaki boşlukların giderilerek uygulanan ceza miktarlarının caydırıcı olması

konusunda gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.

iii. Toprak Kirliliği

Toprak kirliliğinin önlenmesi ya da en aza indirilmesi için:

- Eski sanayi bölgelerinde kirlenmiş zeminlerin ıslah edilmesi,
- Sanayi ve kentsel kaynaklı sulama suyu kirliliğine bağlı olarak topraklarda oluşan çoraklaşma ve ağır metal kirliliğinin önlenmesi, kirlenmiş toprakların ıslah edilmesi,
- Tarımda kullanılan gübre ve pestisitlerin aşırı kullanımlarının önlenmesi için, kayıt ve denetim mekanizmasının işletilmesi,
- Anız yakılmasının ekolojik dengeye, yeşil alanlara ve hava kalitesine olumsuz etkisinin kontrol altına alınması,

gerekmektedir.

iv. Katı Atıklar

Planlama bölgesinin, katı atıkların zararlı etkilerinden korunması için:

- Katı atıklara uygun yer seçimi, bilimsel esaslara uygun olarak yapılmalı,
- Depolama alanları, özellikle su kaynaklarından uzak alanlarda (örneğin Tunca nehrine 70 m mesafede bulunan vahşi depolama alanı, çevre açısından tehlike oluşturmaktadır) yer seçimi yapılmalı,
- Ambalaj atıkları oranının yüksek olduğu bölgelerden başlayarak, katı atıklar ikili sistemle kaynağında ayrı toplanmalı,
- Ambalaj atıkları geri kazanımı hedefine ulaşılması açısından, ayrı toplanan ambalaj atıklarının, atık kumbaraları ile atık toplama ve geri kazanım tesisleri desteklenmeli,
- Kaynağında ayrı toplama yapılan nüfus dışındaki il nüfusunun atıkları termal dönüşüm (yakma/gazlaştırma) tesislerinde değerlendirilmeli,
- Arıtma tesisi çamurları ile tehlikeli atıkların depolama ve bertarafına ilişkin sahalar oluşturulmalıdır.

d. Enerji politikaları

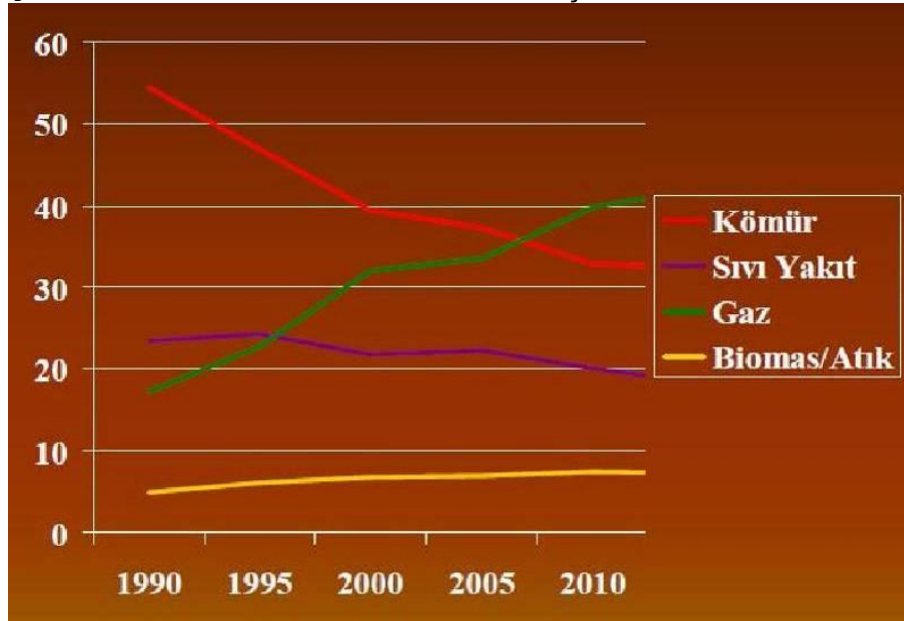
Enerji tüketimi, ekonomik ve sosyal kalkınmanın en önemli göstergelerinden biridir. Nüfus artışı, sanayileşme, teknolojinin yaygınlaşması ve refah seviyesinin yükselmesi ile doğru orantılı olarak enerji tüketiminde artış kaçınılmazdır. Trakya Alt Bölgesi'nde de son on yılda çoğunlukla plansız olarak yaşanan hızlı sanayileşme, nüfus artışı ve kentleşme süreci enerji ihtiyacının karşılanmasına yönelik sorunları da gündeme

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

getirmektedir.

Türkiye’de elektrik enerjisinin karşılandığı kaynaklara bakıldığında, yaklaşık %70’inin (%40’ı doğalgaz, %20’si kömür ve %10’u petrol) fosil yakıtlardan elde edildiği görülmektedir. AB ülkelerinde elektrik enerjisinin karşılandığı kaynaklara bakıldığında ise, 2005 yılında toplam enerji üretimi içinde doğalgaza dayalı kaynakların % 30-40 arasında, kömüre dayalı kaynakların yine aynı oranlarda olduğu gözlenmektedir. Ancak yıllara göre AB ülkelerinde enerji üretiminde kömüre dayalı kaynakların, toplam enerji üretim kaynaklarına oranla kullanımında hızlı bir düşüş yaşadığı, yerine öncelikle gaz ve Biomasa dayalı enerji kaynaklarının toplam içindeki yüzdesinde yükselişe geçtiği gözlenmektedir (Şekil 1.3).

Şekil 1. 3. AB Ülkelerinde Elektrik Üretimi İçinde Fosil Yakıt Türlerinin Kullanımı (%)

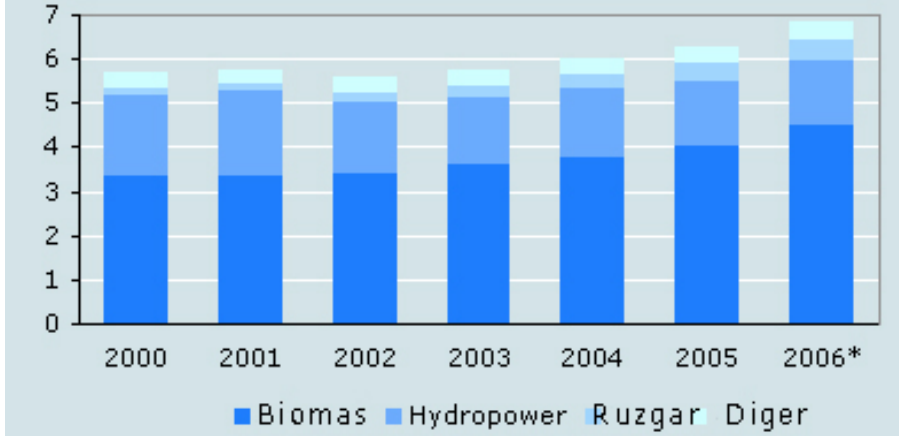

Kaynak: European Union Energy Outlook 2020, 1990

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

2020 yılı için ise Avrupa Birliği, toplam enerji ihtiyacının %20'sini yenilenebilir enerji kaynakları ile karşılanmasını hedeflemektedir. Mevcutta ise, biomas başta olmak üzere yenilenebilir enerji kaynakları ile üretilen enerji, toplam üretimin %7'sidir.

Şekil 1. 4. AB Ülkelerinde Elektrik Üretimi İçinde Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımı (%)

Kaynak: Statistics Netherlands, 2008

Türkiye’de, yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam üretimde payının artırılması hedeflenmektedir. 9. Beş Yıllık Kalkınma Planında, “Ekonomik kalkınmanın ve sosyal gelişmenin ihtiyaç duyduğu enerjinin sürekli, güvenli ve asgari maliyetle temini temel amaçtır. Enerji talebi karşılanırken çevresel zararların en alt düzeyde tutulması, enerjinin üretimden nihai tüketime kadar her safhada en verimli ve tasarruflu şekilde kullanılması” esas olarak belirlenmiştir. Ayrıca, “Üretim sistemi içinde yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının payının azami ölçüde yükseltilmesi” temel hedeflerden biri olarak gösterilmektedir.

Trakya Alt Bölgesi’ndeki elektrik enerjisi üretim değerlerine bakıldığında, 2008 yılı toplam üretim miktarı 4900 MW’dır. Üretilen enerjinin tüketim oranının büyük kısmı Kırklareli ve Tekirdağ illerinde sanayi kullanımına, Edirne’de ise konut ve sanayi kullanımlarına aittir.

Tablo 1. 6. İllerin Elektrik Tüketimlerinin Sektörel Dağılımı (2007)

İl		Edirne (MWh)	%	Kırklareli (MWh)	%	Tekirdağ (MWh)	%
Mesken		203.806	23,6	186.070	10,5	451.256	9,3
Ticaret		91.866	10,6	76.124	4,3	201.737	4,2
Resmi		44.338	5,1	105.125	5,9	43.630	0,9
Sanayi		339.584	39,3	1.352.824	76,4	3.849.114	79,5
Tarımsal sulama		101.204	11,7	2.660	0,2	4.915	0,1
Aydınlatma	Fatura	27.332	3,2	16.940	1,0	24.689	0,5
	Diğer	55.555	6,4	31.100	1,8	265. 574	5,5
Toplam		863.684	100,0	1.770.844	100,0	4.840.913	100,0
Türkiye içindeki payı (%)			0,6		1,1		3,1

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

Planlama alanında 2020 yılı için enerji ihtiyaç durumuna bakıldığında, tahmini enerji tüketim miktarı 11.000 MW olarak hesaplanmıştır. TEİAŞ tarafından mevcut enerji kapasitelerinin artırılması sonucunda yapılan anlaşmalar, 1613 MW ek kapasiteye olanak sağlamaktadır. Ayrıca, bölgede lisanslandırılmış rüzgâr enerji santrallerinin kurulu güç miktarı üzerinden %20'sinin güvenilir kapasite olduğu düşünülürse, bölge genelinde 1522 MW rüzgar enerjisi potansiyeli olduğu söylenebilir. Bu durumda 2020 yılı için enerji açığının 2665 MW olacağı varsayılmaktadır.

Tablo 1. 7. Trakya Alt Bölgesi 2008-2020 Tahmini Enerji Açığı

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

2008 Mevcut	Mevcut üretim	4.900 MW
	Lisans verilen kapasite artırımını*	1.613 MW
	Toplam mevcut	6.813 MW
2020 Projeksiyon	Tahmini enerji tüketim**	11.000 MW
	Tahmini enerji açığı*	4.187 MW
Rüzgar santralleri lisansları gerçekleştirilirse	Lisans verilen rüzgar enerjisi***	7609 * 0,20=1522 MW
	Toplam enerji üretimi	8.335 MW
	Tahmini enerji açığı	2.665 MW

Kaynak: * TEİAŞ ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
** Plan Projeksiyon Hesapları
*** 1 Kasım 2007 İtibariyle, Kabul Edilen Rüzgâr Enerjisine Dayalı Lisans Başvuruları, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü

2020 yılı için gerekli olan yaklaşık 2700 MW'lık enerji açığının karşılanması için bir potansiyel, orta kalorili kömür kaynaklarının uygun teknolojilerle iyileştirmesi ve kapalı yöntemle işletilerek ekonomiye kazandırılmasıdır. Fakat bölge evsel ya da endüstriyel yakıt olarak uzun yıllardır kullanılan nem, kül ve kükürt içeriği yönünden sorunlu, 68 milyon ton görünür rezerve sahip orta kalorili (4000 Kcal); 175 milyon ton görünür rezervli, düşük kalorili linyit rezervlerine sahiptir. Düşük kalorili kömürler ortalama 90 m derinliğinde olup 29,6 km² yüzölçümlü büyük bir alanı kapsamaktadır. Bu kömürlerin bilinen yöntemlerle işletilmeleri durumunda, Ergene Akiflerini besleyen Istanca Akiferiyle bağlantısı kesileceğinden yeraltı su düzeyi hızla düşecek ve Bölge'deki suya dönük sorunlar daha da ağırlaşacaktır.

Santrallerde kullanılacak düşük kalorili linyit kömürü ve kireç taşı konvansiyonel iş makineleri ile açık ocak işletme yöntemiyle çıkarılacak olursa, üretim sırasında malzemeyi gevşetmek amacıyla patlatma yapılacaktır. Linyit ve kireç taşının çıkarılıp, santrale taşınması ile o çevredeki hektarlarca verimli (tarım, mera, orman) arazi yok olacak, temel geçim kaynağı tarım olan nüfus doğrudan olumsuz etkilenecektir.

Buna karşın kendine yeter, zengin potansiyeli olan, rüzgâr, güneş, jeotermal ve çevreye zarar vermeyen hidroelektrik enerji yatırımlarının planlanması, önem verilmesi ve desteklenmesi ile enerjideki dışa bağımlılığımızı en aza indirme olanağı vardır. "Yenilenebilir enerji; doğanın kendi evrimi içinde, bir sonraki gün aynen mevcut olabilen enerji kaynağı" olarak tanımlanmaktadır.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Bu anlamda Trakya Alt Bölgesi özellikle rüzgar enerjisi açısından önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Trakya Alt Bölgesi'nde elektrik enerjisinin bir miktarı rüzgar enerjisi ile sağlanmaktadır. Trakya Alt Bölgesi içinde çeşitli firmalara toplam kurulu gücü 7609 megawatt olan rüzgar santrali lisansı verilmiştir.

Tablo 1. 8. Trakya Alt Bölgesi İçinde Çeşitli Firmalara Verilen Rüzgâr Santrali Lisans Hakları Dağılımı (2007)

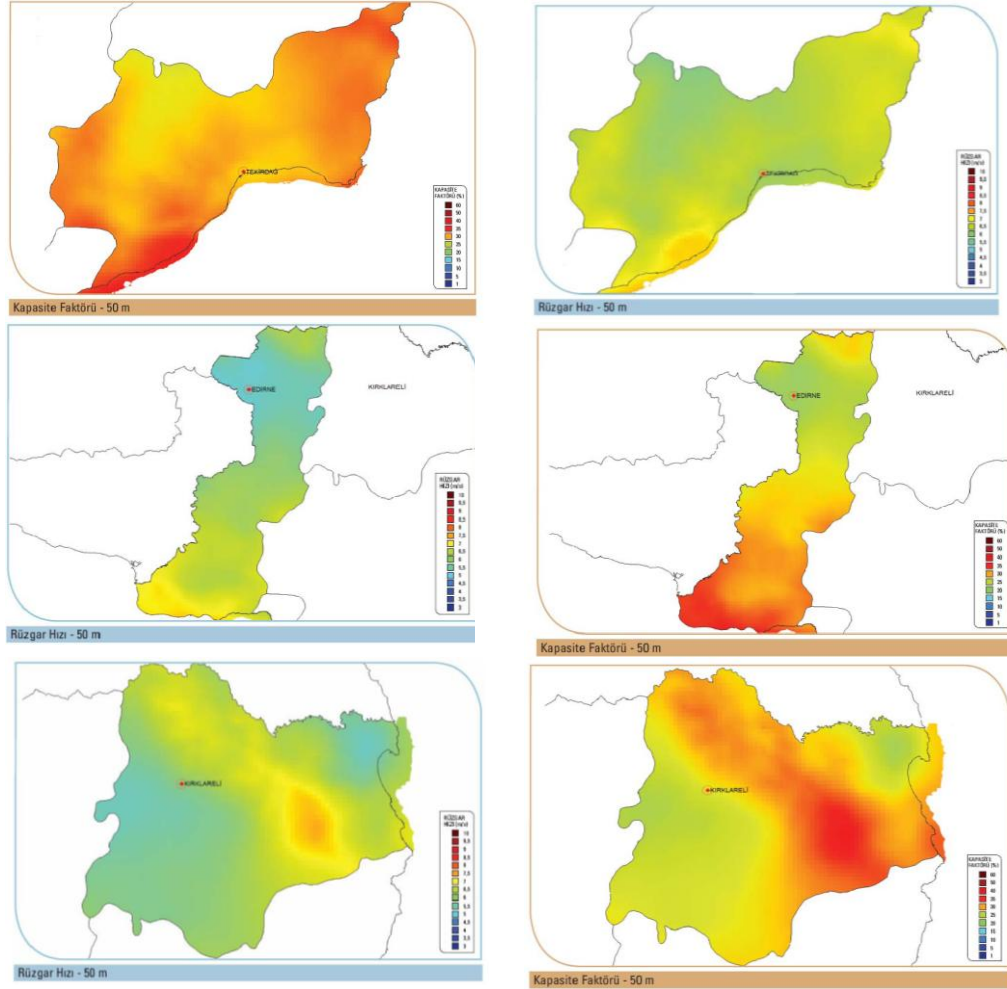
PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

	Firma Adedi	Mekanik Kurulu Gücü (MW)
Kırklareli	44	5.565
Edirne	15	685
Tekirdağ	18	1.359
Toplam	65	7.609

Kaynak: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 2007

Tekirdağ ilinin güney, güney-batı ve doğusu, Edirne'nin güneyi ve Kırklareli ilinin doğusu, ekonomik rüzgar enerji santralleri için en uygun alanlardır.

Şekil 1. 5. Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli İlleri Rüzgar Kaynak Bilgileri

Kaynak: Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü, www.eie.gov.tr, 2009

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Üç ilde rüzgar enerji santrali potansiyellerinin değerlendirilmesi sonucu toplam kurulu güç kapasitesi 11.175 MW olmaktadır. Toplam kurulu güç miktarı üzerinden %20'sinin güvenilir kapasite olarak hesaplandığında ise, bölgede toplam 2235 MW rüzgar enerjisi üretilebilmektedir (Tablo 1.8).

Tablo 1. 9. Trakya Alt Bölgesi'nde Kurulabilecek Rüzgar Enerjisi Santrali Güç Kapasitesi

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

İl	Toplam alan (km ²)	Toplam kurulu güç (MW)
Tekirdağ	925	4.626
Edirne	694	3.470
Kırklareli	615	3.079
Toplam	2.234	11.175

Kaynak: Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü, www.eie.gov.tr, 2009

Sonuç olarak, tarım, su ve orman kaynaklarının korunmasının ortak bir vizyon olarak belirlendiği Trakya Alt Bölgesi'nde, çevre maliyeti de düşünüldüğünde, gerekli enerji ihtiyacının karşılanmasında yenilenebilir enerji kaynaklarına ek olarak bölgede arama çalışmaları devam etmekte olan doğal gaz potansiyelinin değerlendirilmesi ve kalan açığın bölge dışından elde edilmesi önerilmektedir.

1.2.2.2. İşlevsel Bütünlük

Bu planla; yerleşimlerin, bölge genelinde bütüncül yaklaşımla belirlenen kimlikler ile ön plana çıkması ve kendilerine biçilen roller üzerine ihtisaslaşmaları hedeflenmektedir. Bu yolla, bölgenin mevcut potansiyeller ve eğilimler çerçevesinde gelişmesi ve çevre kentler ya da yerleşmelerle birlikte işleyen fonksiyonel bağlantılarının kurulması hedeflenmiştir. Kırsal merkezler, hizmet merkezleri, lojistik merkezler ve sanayi merkezleri bu amaçla belirlenen kimliklerdir.

Bölge genelinde ise, yerleşimlere biçilen roller yanında, öncelikli olarak dengeli kalkınmanın sağlanabilmesi için hizmet -nüfus yığılmalarının bölge geneline yayılması amaçlanmaktadır. Bu da, üretim ve hizmet fonksiyonlarının (merkez kademelenmesinin) dengeli dağılımı anlamına gelmektedir. Nüfus ve hizmet çalışanı istihdamı bu dağılımı hesaplamada ana kriterler olarak alınmıştır.

a. Merkez Kademelenmesi

2007 verilerine göre, bölgeler arası ve bölge içi dengelenmelere katkı sağlamak üzere, ulaşım eksenlerine dayalı olarak beklenen etkileşimlerin ve gelişmelerin yanı sıra; Trakya Alt Bölgesi'nde kademeli merkez yerleşimler sisteminin de stratejik rol üstlenecek yerleşimlerini beş grupta kurgulamak mümkündür. Bu çerçevede; Çorlu, Edirne ve Tekirdağ I. Kademe Kentsel Merkezler Grubu'nu oluştururken; Lüleburgaz, Kırklareli, Keşan ve Çerkezköy II. Kademe Kentsel Merkezler Grubu'nu oluşturmaktadır. Uzunköprü, Babaeski, Malkara, Hayrabolu, Muratlı, Saray ve Şarköy tarafından oluşturulan III. Kademe Kentsel Merkezler Grubu'nu da Pınarhisar, Vize,

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

Marmara Ereğlisi, İpsala, Havsa ve Süloğlu tarafından oluşturulan IV. Kademe Kentsel Merkezler Grubu izlemektedir. Son kademe olan V. Kademe Kentsel Merkezler Grubu ise, doğrudan kırsal kesime hitap eden Demirköy, Enez, Meriç, Pehlivan köyü, Lalapaşa ve Kofçaz yerleşimlerini içermektedir.

Tablo 1. 10. Trakya Alt Bölgesi'nde 2007 yılı İl ve İlçe Nüfuslarına göre Merkezler Kademelenmesi

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

I. Kademe Kentsel Merkezler	II. Kademe Kentsel Merkezler	III. Kademe Kentsel Merkezler	IV. Kademe Kentsel Merkezler	V. Kademe Kentsel Merkezler
Çorlu (225.244) Edirne (150.717) Tekirdağ (161.136)	Lüleburgaz (130.375) Kırklareli (83.378) Keşan (77.442) Çerkezköy (131.723)	Uzunköprü (70.977) Babaeski (51.815) Malkara (56.484) Hayrabolu (36.942) Muratlı (25962) Saray (44530) Şarköy (29395)	Pınarhisar (20.338) Vize (30.348) M Ereğlisi (16.970) İpsala (30.240) Havsa (21.533) Süloğlu (9.474)	Demirköy (9128) Enez (10.714) Meriç (16.959) Pehlivan köyü (4.586) Lalapaşa (8.406) Kofçaz (3.288)

Yukarıda belirtilenler arasında özellikle “orta merkez” karakteri taşıyan III. ve IV. Kademe Kentsel Merkezler Grubu’nun konumları ve işlevleri önem taşımakta olup, bunlar kısmen sanayi üretimine destek veren merkezler olabildiği gibi tarımsal sanayi türünde faaliyet gösteren merkezler de olabilmektedir. Ancak, stratejik açıdan nüfus boşalma ve seyrelme alanlarında sıçrama odakları oluşturulması için öngörülecek ve temelde kırsal alanlara kentsel hizmetler vermek üzere donatılacak “alt merkez” karakteri taşıyan yerleşimler ise V. Kademe Kentsel Merkezlerdir.

Mevcut durumdan hareketle, bu planla, “dengeli bölgesel kalkınma yolu ile kırsal nüfus kaybının önlenmesi” temel ilkesine paralel olarak, bugün ön plana çıkmış Tekirdağ Tekirdağ merkezli “yığılmalar”ın, bölge geneline yerel potansiyeller ve eğilimler doğrultusunda “sıçrama”sı, kendine ve çevre yerleşimlere yeterli ticaret-hizmet alanlarının oluşturulması önerilmiştir. Önerilen merkezlerin dinamik, çekici ve yarışabilir olması, farklılıklarını koruması ve bu farklılıkların tamamlayıcılık ilkesi içinde bütünleştirilmesi ve zenginleştirilmesi sağlanmalıdır. Böylelikle kır-kent arası kutuplaşma giderilebilecek, orta büyüklükteki merkezlerin sayıları ve etkinliği artırılarak, ara kademe kentsel çekim noktaları ve kentsel merkezler oluşturulacaktır.

Bu doğrultuda, Tekirdağ ilinin hizmet ve nüfus büyüklüğü açısından baskınlığını koruması ve 1. derece merkez kademesinde bir hizmet merkezi olarak geliştirilmesi öngörülmüştür. İlin bölge genelinde sanayi ve üretiminin odak noktalarına, bölgesel ölçekte hizmet vermesi öngörülen liman alanlarına ve dolayısı ile nüfussal büyümenin merkezine sahip olması, hizmet sektörü açısından da en fazla büyüme eğilimine sahip olmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Sonuç olarak, Tekirdağ il merkezinin 1/100.000 İstanbul ÇDP’sinde önerilen Silivri çekim merkezi ile birlikte, hinterlandını Trakya Alt Bölgesi’nin oluşturduğu yönetim, kültür, turizm, ticaret ve eğitim merkezi olması planlanmıştır.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Fakat bölge genelinde bugüne kadar süregelen Tekirdağ merkezli gelişmenin dengeli dağılılabilmesi için, Edirne, Kırklareli il merkezleri ve Keşan, Lüleburgaz, Çorlu, Çerkezköy ilçeleri 2. Kademe Merkez olarak geliştirilecektir. Edirne ve Kırklareli illeri, mevcut durumlarına paralel olarak çevre ilçe ve kırsal merkezlere hizmet edecek ticaret-hizmet, eğitim merkezleri olarak önerilmektedirler. Edirne il merkezine, Kırklareli il merkezinden farklı olarak hizmet merkezi kimliği dışında, sahip olduğu tarih turizmi potansiyeli, sağlık hizmetleri ve önemli stratejik konumu sebebi ile global ölçekte geliştirilecek “marka kent” fonksiyonu yüklenmiştir. Bu doğrultuda kentte kültürel turizm canlandırılacak ve kentin uluslararası bir çekim noktası olması sağlanacaktır.

Çorlu ve Çerkezköy ilçeleri ise, öncelikle sanayi gelişiminin getirdiği nüfus ve hizmet sektörü ile gelişmesi öngörülen merkezlerdir. Her iki ilçede de 2007 nüfuslarına oranla, mevcut onaylı planlara bağlı olarak önemli nüfus artışları beklenmektedir. Bu kapsamda, Çorlu ilçe merkezinin sunacağı hizmet, öngörülen nüfusun temel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olacaktır. İlçede geliştirilmesi ve uluslararası ölçekte hizmet vermesi önerilen Çorlu havalimanı da hava taşımacılığının güçlendirilerek ulaşım hizmetlerinin çeşitlendirilmesi anlamında önemli rol oynayacaktır.

Keşan ve Lüleburgaz ise, bölge içindeki konumlarına, ana ulaşım akslarının üzerinde bulunmaları ve eğilimlerine (mevcutta da 2.kademe merkez olmaları) paralel olarak 2. Kademe Merkez olarak önerilmişlerdir. Keşan ilçe merkezinde önerilen gelişmede, Tekirdağ-İpsala ve Edirne-Çanakkale bağlantılarının kesişiminde yer alması ve önemli tarımsal merkezlerle çevrelenmesi önemli bir rol oynamaktadır.

Diğer yandan Lüleburgaz ilçesinin, 2. derece merkez olarak önerilmesi, Lüleburgaz uzantılı yayılma sürecine giren Çorlu Çerkezköy aksının gelişimin de sınırlandırıcı rol oynayacaktır. Bölgenin odak noktasında yer alması, hızlı tren öneri istasyonunu bulundurması ve bölgenin tek transit otoyol bağlantısı üzerinde olması bu kararı desteklemektedir.

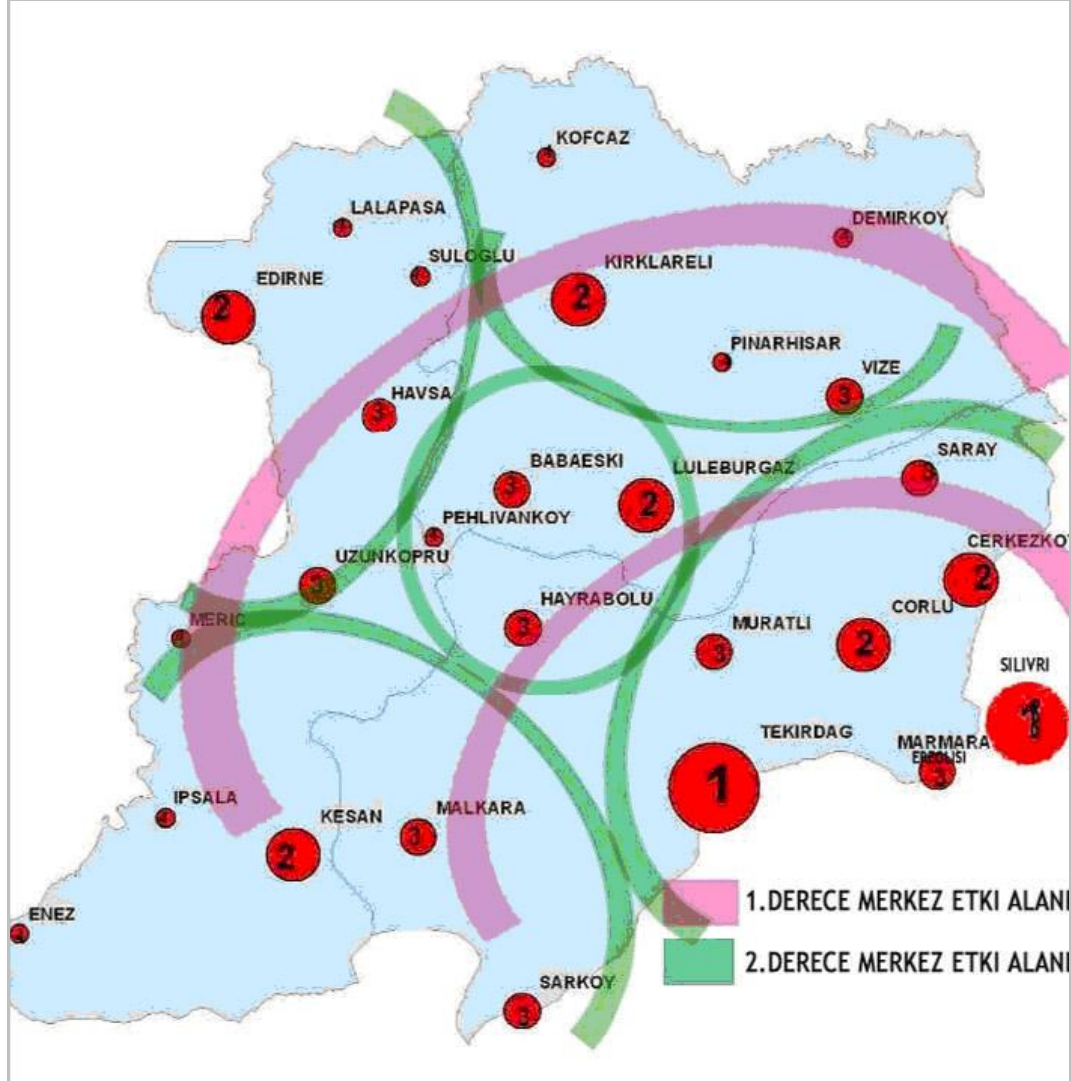
Son olarak, günümüzde de III. ve IV. Kademe merkezler arasında yer alan Babaeski, Saray, Vize, Hayrabolu, Malkara, ve Uzunköprü ilçeleri tarımsal özellikleri ile ön plana çıktıkları için, öncelikle çevrelerindeki kırsal merkezlere, planla getirilen TAB ve TOB alanları, fuar alanları, gibi fonksiyonlar yardımı ile hizmet verecek 3. derece merkezler olarak önerilmişlerdir. Marmara Ereğlisi, Muratlı ve Havsa ise sanayi ve tarım alanlarının lojistik ve hizmet ihtiyaçlarını karşılayacak 3. Kademe Merkezler olarak geliştirileceklerdir.

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

Tablo 1. 11. Trakya Alt Bölgesi 2023 İl ve İlçe Nüfusları ve Hizmet Sektörü Çalışan Sayısı Oranları
PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

İl-ilçe	Hizmet (%)	Kademe	Nüfus	İl-ilçe	Hizmet (%)	Kademe	Nüfus
Tekirdag	67	1	286.250	Vize	26	3	35.100
Cerkezkoy	48	2	405.100	Malkara	27	3	70.950
Corlu	56	2	600.000	Hayrabolu	29	3	46.700
Edirne	67	2	205.000	Enez	26	4	14.500
Kesan	50	2	93.000	Havsa	20	3	24.000
Kırklareli	48	2	125.500	Demirkoy	37	4	10.600
Luleburgaz	37	2	180.000	Ipsala	20	4	32.100
Babaeski	32	3	61.406	Kofcaz	32	4	4.000
M Ereglisi	56	3	86.000	Lalapasa	24	4	11.000
Muratlı	41	3	62.000	Meric	25	4	18.000
Saray	37	3	85.200	Pehlivanlı	30	4	6.023
Sarkoy	30	3	41.000	Pınarhisar	38	4	23.312
Uzunkopru	36	3	75.000	Suloğlu	50	4	13.000

Şekil 1.6. Trakya Alt Bölgesi Merkez Kademelenmesi ve Etki Alanları

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

b. Hizmet ve Lojistik Merkezleri

Hizmet ve lojistik merkezleri, bu planla getirilen nüfus ve üretim alanlarının ihtisaslaşmış hizmet gereksinimlerini sağlayacak merkezler olarak tasarlanmıştır.

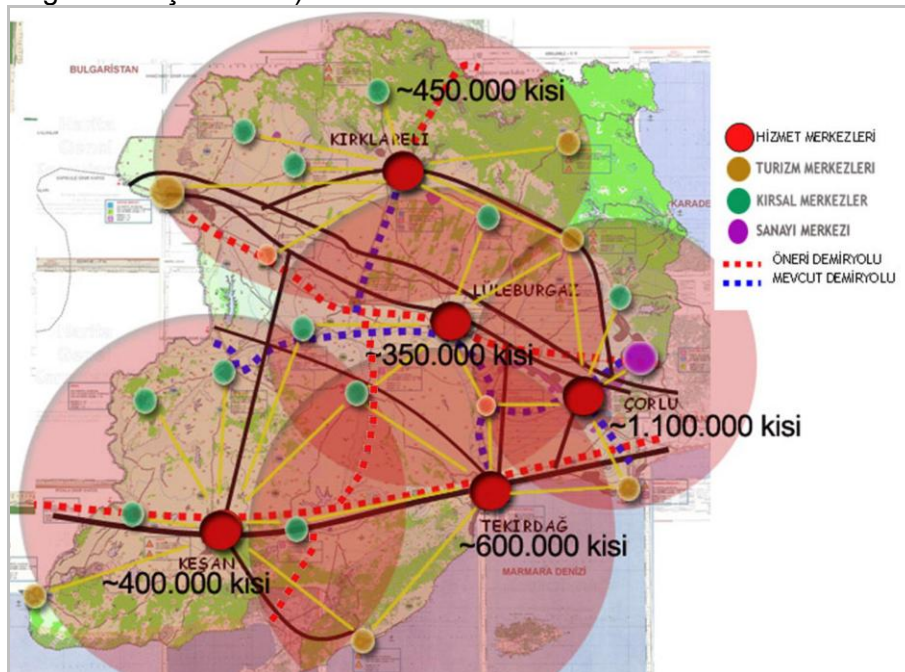
Merkez kademelenmesi içerisinde her il ve ilçe merkezi kendi nüfusunun temel hizmet ihtiyacını karşılayacak nitelikte olmasının dışında, Tekirdağ, Kırklareli, Çorlu, Lüleburgaz ve Keşan yerleşmelerinin farklı kriterler baz alınarak hizmet fonksiyonlarında ihtisaslaşmaları ve bölgede öne çıkmaları önerilmiştir. Bu merkezlerde hizmet, ticaret, finans, eğitim, fuar ve turizm-kültür aktiviteleri yoğunluk kazanacak ve desteklenecektir.

Tekirdağ ve Kırklareli il merkezleri, mevcut eğilimleri paralelinde bölgenin kuzey ve güney kesimlerinin üst kademe hizmet merkezleri olacak ve yaklaşık değerdeki nüfusa hizmet vereceklerdir. Bu rakam Tekirdağ için yaklaşık 600.000 kişi iken Kırklareli için yaklaşık 450.000 kişidir. Tekirdağ İli, sahip olduğu liman alanının geliştirilme kararı ile aynı zamanda, uluslararası lojistik ve liman arkası fonksiyonlarda da özelleşecektir.

Lüleburgaz ve Keşan ilçeleri ise Tekirdağ ve Kırklareli'ne oranla ilçe merkezleri olmaları sebebi ile bir alt kademe hizmet merkezleri olarak düşünülmektedirler. Yaklaşık 350.000 kişiye hizmet götürecek bu merkezlerden Lüleburgaz, öncelikle sanayi gelişimi sonucu artan nüfusa, Keşan ise çevresindeki kırsal ve turizm merkezlerine hizmet sağlayan merkezler olarak geliştirilecektir.

Diğer yandan Çorlu'nun, Bölge geneline kıyasla en yüksek nüfus ve sanayi alanına sahip olması, dolayısı ile en yoğun nüfuslu (~1.100.000) etki alanına sahip olacağı anlamına gelmektedir.

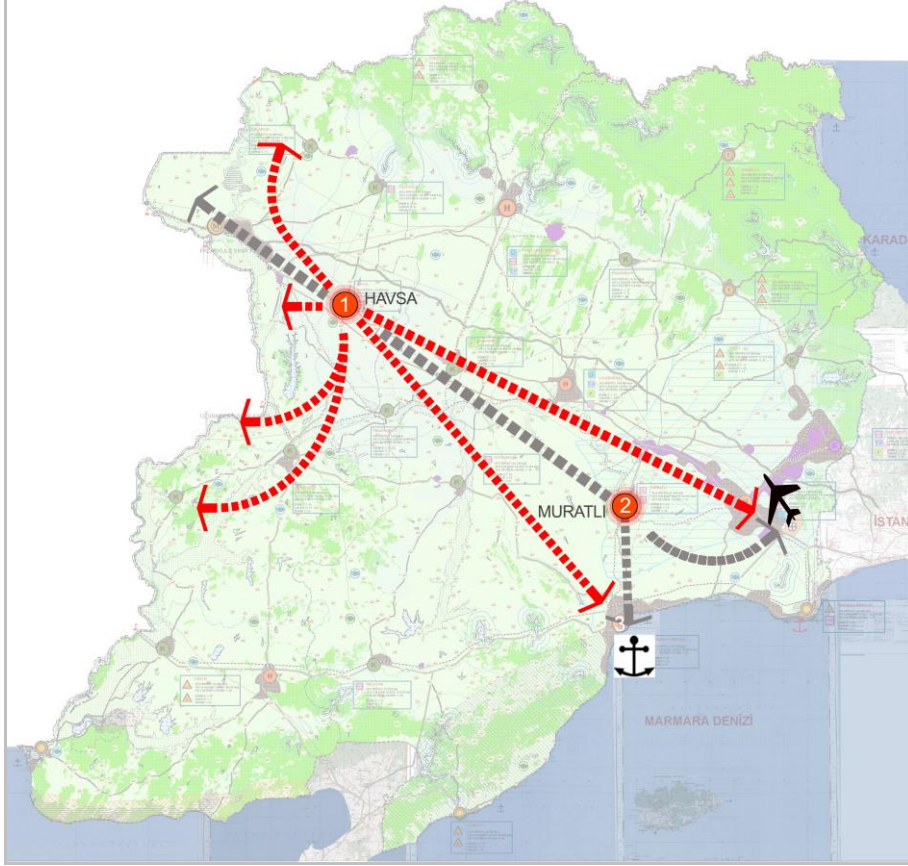
Şekil 1. 6. Trakya Alt Bölgesi Öneri Hizmet Merkezleri ve Etki Alanları (Ulaşım Bağlantıları Şematiktir)

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Lojistik merkezler ise, üretim alanlarının ulus ve ulus ötesi pazara açılımını kolaylaştıracak altyapı hizmetlerini sunacak merkezlerdir. Üretim alanlarının bölgede plan kararları ile iki fonksiyonda özelleşeceği söylenebilir; bölgenin doğusu daha çok sanayi üretimi ve nüfus yoğunluğu açısından baskınlık kazanırken, batısı tarımsal üretim açısından geliştirilecek ve desteklenecektir. Planda, Muratlı ve Havsa önerilen lojistik-hizmet merkezleridir. Konumu gereği, Muratlı lojistik merkezinin, bölgenin güneyindeki liman ve sanayi bölgelerine hizmet götürmesi, bu doğrultuda demiryolu ağırlıklı bir ulaşım sistemi ile Tekirdağ limanlar bölgesine, uluslararası yük ve yolcu taşımacılığında kullanılacak Çorlu Havaalanı ve İstanbul-Bulgaristan, İstanbul-Yunanistan banliyö hatları ile bağlantısının kurulması düşünülmektedir. Diğer yandan Havsa'nın, sınır kapılarına yakınlığı ve tarımsal üretim alanlarının odak noktasında yer alması sebebi ile TAB ve TOB alanlarından sonra dış pazara açılımını yüksek altyapı standartlarında destekleyecek nitelikte bir lojistik merkez olarak tasarlanması amaçlanmaktadır.

Şekil 1. 7. Trakya Alt Bölgesi Lojistik Merkezler ve Dış Bağlantılar

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

c. Sanayi Merkezleri

Bölge genelinde sanayi alanları, günümüzde çevresel sürdürülebilirlik açısından büyük tehdit oluşturan, plansız ve kontrolsüz gelişmiş olan Çerkezköy-Çorlu-Büyükkarıştıran hattında yoğunlaşmıştır. Bölgenin geri kalanında OSB'ler dışında büyük sanayi alanlarından söz edilemez. Bu sebeple, öncelikle mevcut sorunları çözmek amacı ile 1/100.000 Plan ile, dağınık ve denetimsiz mevcut sanayi alanlarının ıslah sanayi alanları altında toplanması, sanayilerde yapısal dönüşüm (çevreye daha duyarlı ve yoğun teknoloji kullanan sanayilerin teşviki) ve mevzuata aykırı yapılaşmış sanayi alanlarının koşullu taşınma şartları ile (5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nun geçici 1. maddesi ve 5751 sayılı Kanun'un geçici 4. Maddesinde tanımlanan yükümlülükleri tamamıyla yerine getirmiş olanlar, diğer ilgili tüm kurum görüşlerini tamamlamak kaydıyla bu kanunlar çerçevesinde değerlendirilecektir. Bu kapsama girmeyen tesisler ise planlı sanayi alanlarına taşınacaklar ya da mevcut durumda kullandıkları alanın büyüklüğü kadar bir alanı tarımsal toprağa kazandırmaları şartı ile yerlerinde kalabileceklerdir) ile sanayi alanlarının rehabilitesi sağlanacaktır.

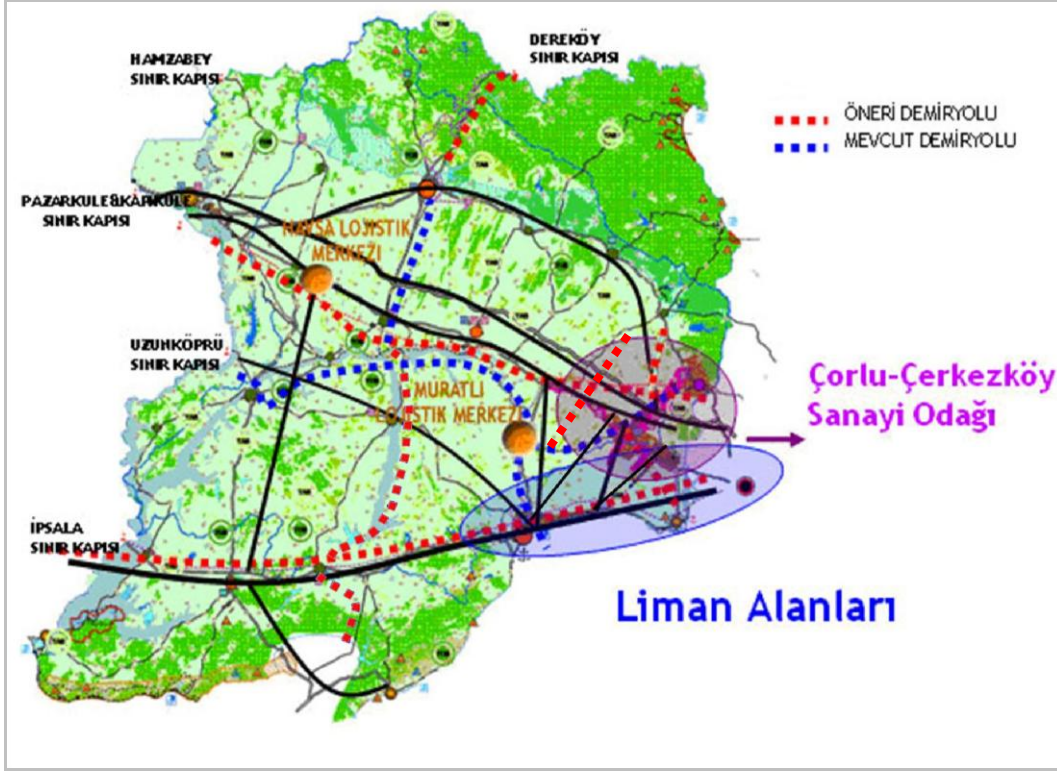
PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

Uzun vadeli çözüm önerilerinde ise, onaylı mevcut planlar dışında yeni sanayi alanlarına izin verilmemesi, kırsal yerleşimleri destekleyen tarıma ve hayvancılığa dayalı sanayi fonksiyonlarının teşviki ve TOB (Tarımsal Organize Bölgeleri)-TAB (Tarımsal Alt Bölgeler) alanlarının kurulması ile tarımsal faaliyetlerin ve kırsal kalkınmanın desteklenmesi ilkeleri benimsenmiştir.

Sonuç olarak, planla, günümüzde bölgenin sanayi merkezi konumunda olan Çerkezköy sanayi alanının yapısal dönüşüm şartı ile kimliğini sürdürmesi öngörülmüştür. Sanayi gelişiminin sınırlandırılabilmesi ve ihtiyaç duyduğu hizmetlerin sunulabilmesi için çevre yerleşmelere sanayi fonksiyonlarını tamamlayan hizmet ve lojistik fonksiyonları verilmiştir. Bu alandaki sanayi yığılmaları, yine bu plan ve İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nda öngörülen liman alanları, lojistik alanları ve demiryolu ve denizyolu ağırlıklı ulaşım bağlantıları ile desteklenecektir.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Şekil 1. 8. Trakya Alt Bölgesi Öneri Sanayi-Liman-Lojistik İlişkisi (Ulaşım Bağlantıları Şematiktir.

i. Tekirdağ Planlama Bölgesi

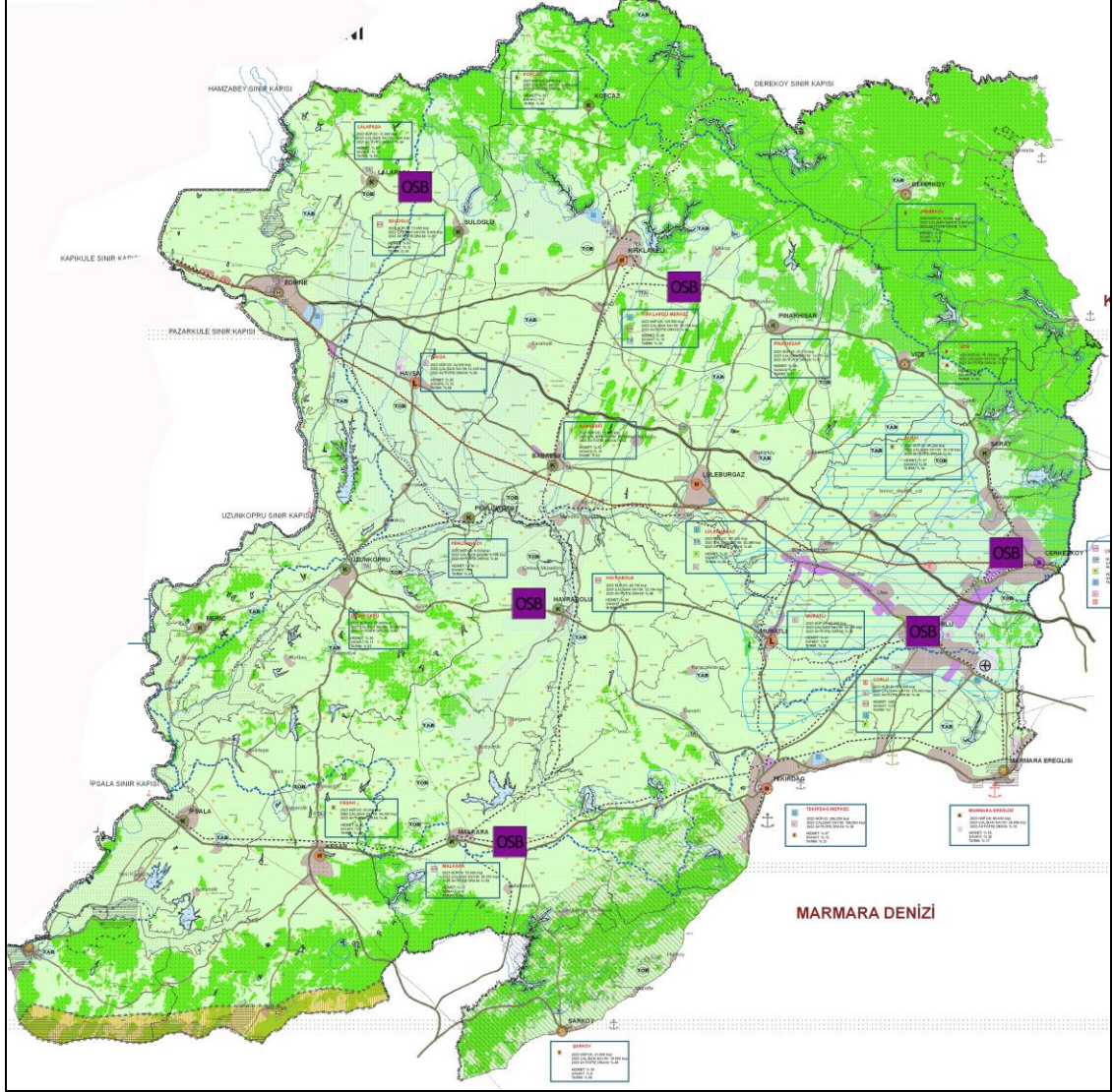
Tekirdağ ili, (Çorlu ve Çerkezköy sanayi alanları dolayısı ile) yukarıda da bahsedildiği gibi mevcut sanayi potansiyeli ve eğilimi açısından diğer iki ilden ayrılmaktadır. Ergene Havzası'nın sanayi merkezi konumundaki Tekirdağ ili, yaklaşık 4805,5 ha (toplam sanayi alanının yaklaşık %50'si) planlı ama yapılaşmamış sanayi alanına ve 4164 ha mevcut sanayi alanına sahiptir. Bölge geneli sanayi alanları plan kararlarına paralel olarak, bu alanda da sanayi fonksiyonlarını öncelikli olarak OSB'ler altında toplamak temel hedeftir. Mevcut sanayi alanları "çevreye duyarlılık" koşulu ile fonksiyonlarını sürdürecektir, planlı ama yapılaşmamış sanayi alanları ise, plansız sanayilerin taşınma koşullarına bağlı olarak alt ölçekli planlarda, "sanayi alanları" ya da "tarımsal nitelik kazandırılacak alan"lar olarak düzenlenecektir.

Sanayi alanlarını daha ayrıntıda ele alırsak, ilk olarak, bölgenin en büyük sanayi merkezi olan Çerkezköy sanayi alanından başlanabilir. Bu alanda, ağırlıklı olarak %58,19 ile "Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı" sanayi yer almaktadır ve alanda bulunan Çorlu Deri ve Çerkezköy OSB sanayileri yaklaşık %100 kapasite ile hizmet vermektedir. Ayrıca, gerek Malkara OSB, gerekse Hayrabolu OSB düşük doluluk oranları nedeniyle, Trakya'da yer seçmek isteyen sanayicinin öncelikle yönlendirilebileceği sanayi alanları olarak görülmektedir.

**PLAN
DEĞİŞİKLİĞİ
ONAMA SINIRI:
01/07/2010**

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

Şekil 1. 9. Trakya Alt Bölgesi OSB'ler

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Baskın sektör olan tekstil sanayinin emek yoğun, su kullanımı ve çevresel etkileri yüksek bir sanayi kolu olması ve yeni sanayi alanları gelişimi için, çevresel değerlerin tahribatı düşünüldüğünde ortaya çıkan alan sıkıntısı, sanayi gelişiminin durdurulmasını ya da yapısal dönüşümün gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Bu sebeple planda, bölgenin sanayi merkezi olacak olan bu alanda, sanayi gelişiminin mevcut planlı sanayi alanları ile sınırlandırılması ve teknoloji bazlı çevreye duyalı bir yapı kazandırılması önerilmektedir.

Ayrıca, bu alanda sanayi fonksiyonları ile birlikte çalışacak, serbest bölge, araştırma-geliştirme merkezi, fuar alanları gibi fonksiyonlar da yer alacaktır. Serbest Bölge'nin, dünya ekonomisinde baş gösteren genel eğilimlerin ilk yansıdığı yer olacağı düşünülrse, dünya standartlarındaki alt ve üst yapısı, sanayi merkezi için öncü bir rol oynayacaktır.

İkinci olarak enerji limanı bulunan Marmara Ereğlisi ilçesinde akaryakıt depolama faaliyetleri devam edecektir. Marmara Ereğlisi ve Çerkezköy-Çorlu-Büyükkarıştıran aksı dışında kalan sanayi alanlarında, yerleşimlerin baskın özelliklerine göre, tarım ve hayvancılığı destekleyecek sanayi fonksiyonları teşvik edilecektir.

ii. Edirne ve Kırklareli Planlama Bölgeleri

Dağınık ve denetimsiz yapılaşan sanayi alanları yine öncelikle mevcut OSB'lere yönlendirilecek ve özellikle tarım ve hayvancılığa dayalı sektörlerle yer verilecektir. Bu sanayiler kırsal kalkınmaya destek verecek ve bu amaçla kurulması planlanan TAB ve TOB'larla birbirini tamamlayan nitelikte olacaktır.

Edirne ve Kırklareli sanayileri yapısal özellikleri açısından birbirlerine benzerlik göstermektedir. Her iki il de tarımdaki işsizlik sebebi ile nüfus kaybetmekte ve tarım sektörünün toplam içindeki payı azalmaktadır. Buna karşın sanayi sektöründe, öncelikle tekstil sanayi ve gıda sanayinde artış gözlenmiştir (Edirne'de sanayinin toplam GSYİH'daki oranı: %12,1 ve Kırklareli'nde sanayinin toplam GSYİH'daki oranı: %51). Bu illerde geliştirilmesi düşünülen söz konusu sanayi fonksiyonları %86 kapasite ile çalışan Edirne OSB ve %47 doluluk kapasitesi ile çalışan Kırklareli OSB'lere yönlendirilecektir.

d. Liman Alanları

2006 Denizcilik Müsteşarlığı verilerine göre İstanbul dış ticaret hacmi 4.215.000 TEU ve deniz taşımacılığının dış ticarete Türkiye içindeki payı %85'dir. Aynı koşullar altında, bu rakamların 2023 plan yılında İstanbul için 16.430.020 TEU'ya ve deniz yolu ile taşınacak rakamın 14.787.018 ton'a çıkması beklenmektedir. Mevcut onaylı planlarla Trakya Alt Bölgesi'nde sanayi alanlarının artacağı ve yük taşımacılığının büyük ölçüde denizyolu taşımacılığına kaydırılacağı düşünülrse, bu rakamın çok daha yüksek olacağı düşünülebilir.

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

Buna karşın, İstanbul ve Tekirdağ Limanları'nın toplam kapasitelerinin, Denizcilik Müsteşarlığı verilerine göre bugün 6.250.000 ton olduğu bilinmektedir. Aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi, artan dış ticaret hacmine, yeni üretim alanlarına, limanlara ve ulaşım bağlantılarına paralel olarak 2023 yılı için İstanbul ve Trakya Alt Bölgesi'nde denizyolu ile gerçekleşmesi öngörülen ticaret hacminin 2006 yılına oranla yaklaşık %100 artması ve 14.650.000 ton'a ulaşması beklenmektedir. Bu durumda mevcut liman kapasitelerinin karşılayamadığı 8.400.000 ton'luk açık ortaya çıkmaktadır.

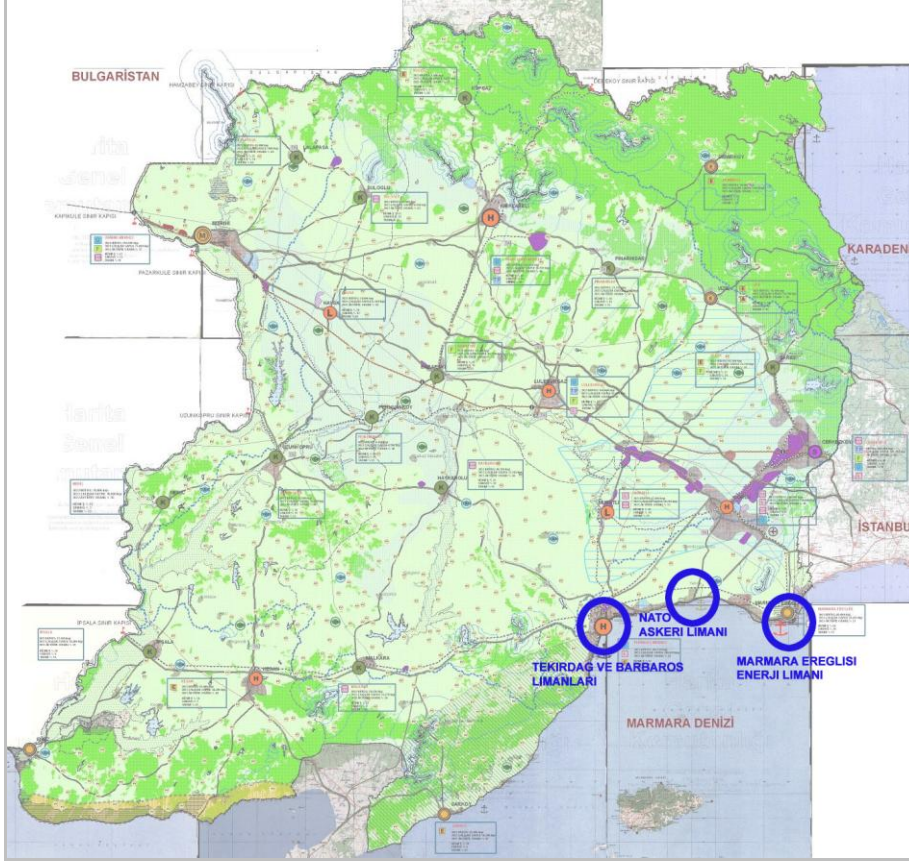
Tablo 1. 12. İstanbul ve Trakya Alt Bölgesi Limanları Mevcut ve Öneri Kapasiteleri

Limnlar	Kapasite (Ton)	Gerçekleşen 2006	Öneri 2023	Açık
Ambarlı Limanı	3.200.000	2.300.000	5.000.000	1.800.000
Haydarpaşa Limanı	1.100.000	850.000	0	-1.100.000
Gümüşyaka Limanı	1.400.000		1.500.000	100.000
Tekirdağ Limanı	400.000	400.000	8.000.000	7.600.000
Tuzla Limanı	150.000	100.000	150.000	0
Toplam	6.250.000	4.050.000	14.650.000	8.400.000

TINA 2006 raporuna göre Derince Limanı'nda öngörülen 10.000.000 ton'luk ek kapasitenin bu açığı öncelikle doğu yakasında nispeten azaltacağı düşünülebilir. Batı yakasında ise, Haydarpaşa Limanı'nın faaliyetlerine son vermesi, Ambarlı Limanı'nın ise orta vadeli kullanımlar için rehabilite edilmesi stratejisinin geliştirilmesi, Tekirdağ liman alanlarının gelecekte liman yükü açısından stratejik öneme sahip olacağını göstermektedir. Bu durum da, mevcut liman fonksiyonlarının sürdürülmesi, Marmara Ereğlisi Limanı'nın enerji limanı fonksiyonunu koruması, Nato Limanı'nın askeri liman olarak kalması, Tekirdağ Limanı'nın ek kapasitelerle geliştirilmesi ve Barbaros limanı önerilmektedir. Tekirdağ Merkez'de liman alanına katılabilecek boş alanların ve liman arkası fonksiyonların varlığı bu gelişimi kolaylaştıracaktır. Ayrıca İstanbul 1/100.000 ölçeğinde Gümüşyaka Limanı'nın rezerv liman alanı olarak önerilmesi ve bu limanın Çerkezköy sanayi merkezine ve diğer limanlara yakınlığı, fonksiyonel ve birlikte çalışan bir sistemin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Gümüşyaka'dan öneri Barbaros Limanı'na kadar uzanan liman alanları, Gümüşyaka, Muratlı, Tekirdağ merkez ve Çerkezköy sanayi alanı içinde yer alacak lojistik alanları tarafından desteklenecektir. Mevcut Çorlu Havaalanı ve öneri Silivri Havaalanı yine liman alanlarından yük taşımacılığını destekleyici nitelikte olacaktır.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Şekil 1. 10. Trakya Alt Bölgesi Liman Önerileri

e. Kırsal Merkezler

Tarımın geliştirilmesinin esas alındığı planda, kırsal alanlarda tarıma yönelik öneriler getirilmiş, kentsel merkez potansiyeli taşıyan ilçe merkezleri, çevrelerindeki tarım ve hayvancılığa dayalı ekonomiye hizmet edecek kırsal merkezler olarak tasarlanmıştır. TOB (Tarım Organize Bölgeleri) ve TAB (Tarımsal Alt Bölgeler) alanları, kırsal alan kimliklerini geliştirmede en önemli faktörler olarak belirlenmiştir.

Bu doğrultuda bölge genelinde aşağıdaki tabloda listesi verilen 33 adet TOB ve TAB alanı önerilmiştir.

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

Bu alanların, tarım ve hayvancılığın üretimden tüketime giden yolu kolaylaştıracak pazar olanaklarının, tarımsal üretime girdi vermeye yönelik firmaların, tarımsal çıktılarının; yani ürünleri elleçleyen, depolayan, işleyen ve ileten tesislerin konumlandırıldığı yerler olmaları önerilmektedir. Bu yolla, üretimin ve üretim standartlarının artırılmasına yönelik teşviklerin ve programların arttırılacağı ve bölgenin en büyük sorunu olan kırsal nüfus kaybının yeni ekonomik güç odakları yaratılarak önleneceği düşünülmektedir.

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

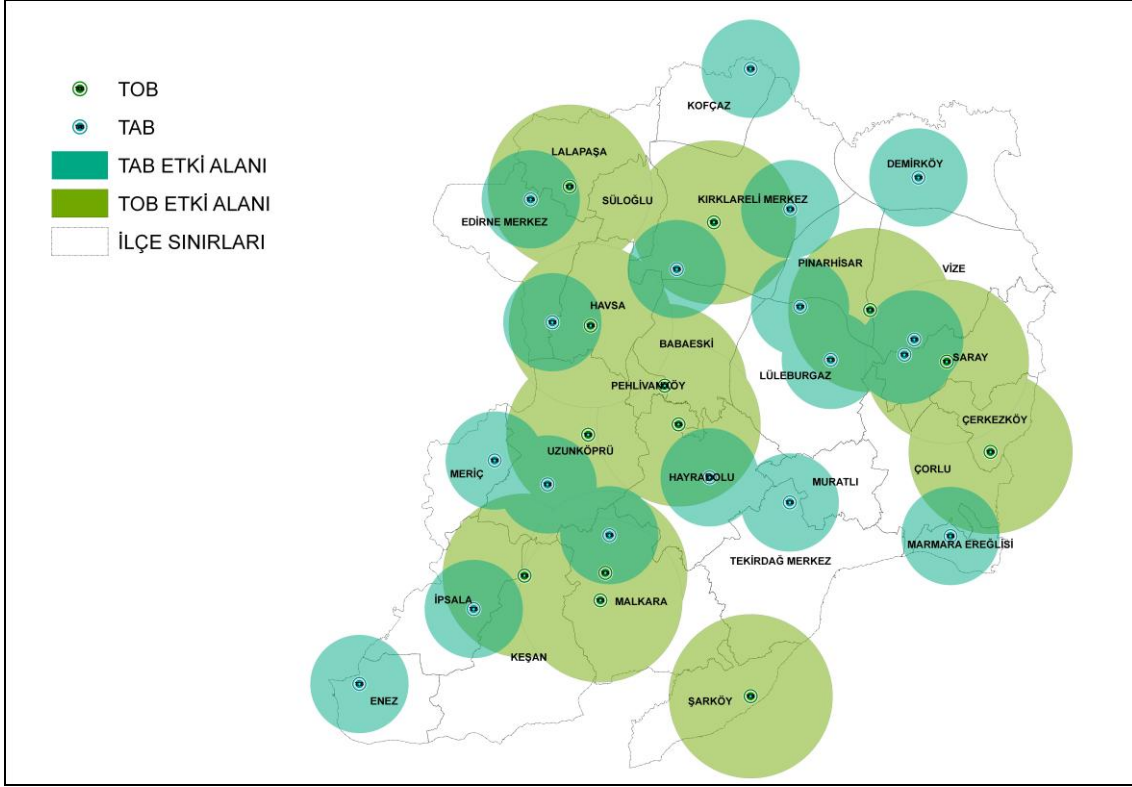
Tablo 1. 13. Trakya Alt Bölgesi'nde Önerilen TAB ve TOB'lar

İl	İlçe	Yer	TAB/TOB
Tekirdağ	Hayrabolu	Çerkezmüsellim civarı	TOB
	Malkara	Kozyörük - Tekkeköy arası	TAB
	Marmara Ereğlisi	Çeşmeli civarı	TAB
	Çerkezköy	Kızılpınar merkez civarı	TOB
	Malkara	Hasköy - Kültürlü arası	TAB
	Şarköy	Çınarlı - Kirazlı arası	TOB
	Malkara	Ahmetpaşa civarı	TOB
	Saray	Çukuryurt civarı	TOB
	Hayrabolu	Merkez ilçe civarı	TAB
	Tekirdağ merkez	Karacakılavuz civarı	TAB
	Saray	Kadıköy civarı	TAB
Edirne	Enez	Enez merkez civarı	TAB
	Havsa	Orhaniye - Azatlı arası	TAB
	Meriç	Kavaklı - Olacak arası	TAB
	İpsala	Esetçe civarı	TOB
	Edirne merkez	Muratçalı - Korucu arası	TAB
	Uzunköprü	Kavacık - Hamidiye arası	TAB
	Keşan	Lalacık - Paşayığıt arası	TOB
	Lalapaşa	Sinanköy - Kavaklı arası	TOB
	Uzunköprü	Malkoç - Başağıl arası	TOB
	Havsa	Kuzucu - Abalar arası	TOB
	Meriç	Merkez ilçe civarı	TOB
Kırklareli	Kırklareli merkez	Üsküp civarı	TAB
	Pınarhisar	Ceylanköy - Osmancık arası	TAB
	Lüleburgaz	Sakızköy civarı	TAB
	Vize	Müsellim civarı	TAB
	Demirköy	Demirköy merkez	TAB
	Kofcaz	Karaabalar - Ahlatlı arası	TAB
	Kırklareli merkez	Dokuzhöyük - Ulukonak arası	TAB
	Pehlivanköy	Doğanca civarı	TOB
	Kırklareli merkez	Eriklice civarı	TOB
	Pınarhisar	Cevizköy civarı	TOB
	Lüleburgaz	Ahmetbey civarı	TAB

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Şekil 1. 11. Trakya Alt Bölgesi Öneri TAB ve TOB alanları ve Etki Alanları

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

Şekilde de görüldüğü gibi, bölgenin iç kısımlarında kalan ya da tarım ve orman alanlarına yakın ilçe merkezlerinin, bölge genelinde etki alanlarının genişliğine bağlı olarak, kırsal kalkınmaya dengeli bir hizmet sağlayacakları düşünülmektedir. Bu durum, dengesiz nüfus ve işgücü dağılımının giderilmesi ve seyrilme alanlarının tekrar nüfus tutma süreçlerine geçebilmeleri için gereklidir.

Genel olarak bölgenin kuzey kısmında yerel potansiyellere bağlı olarak ağırlıklı orman ürünlerine güneyde ise tarım ürünlerine bağlı bir kalkınmanın beklendiği söylenebilir.

f. Turizm Merkezleri

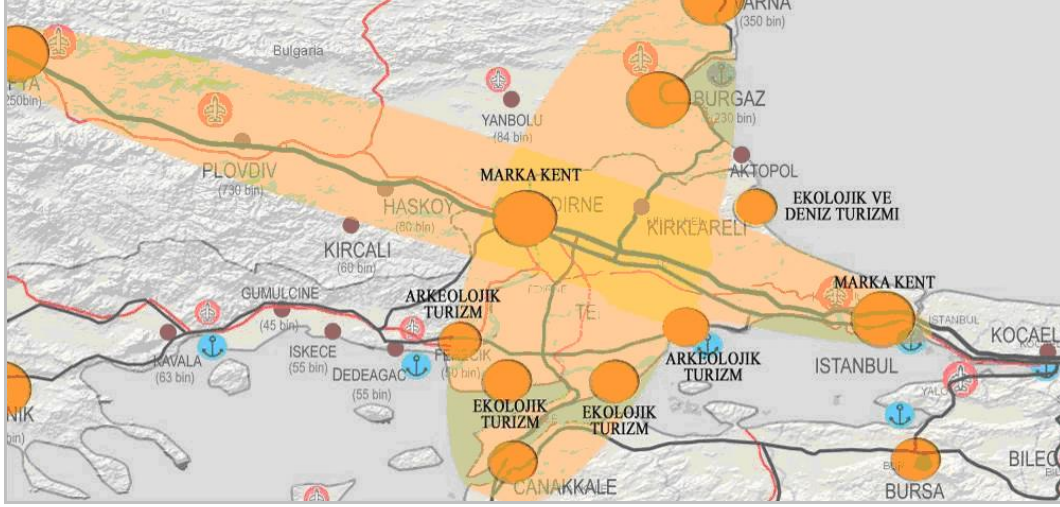
Trakya Alt Bölgesi MÖ.2000 yıllarından beri üzerinde yaşanan bir bölgedir. Bu yönüyle Trakya, tarihsel, kültürel değerler açısından oldukça çeşitlilik göstermektedir. Bölgenin tarihsel, kültürel ve doğal değerlerinin yanı sıra ülkenin batı giriş kapılarını sınırları içinde bulundurması da önemli bir husustur. Bölgenin turizm politikaları oluşturulurken, mevcut potansiyellerinin koruma kullanma dengesinin oluşturulması esas alınmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 stratejileri makro politikası göz önüne alınarak, bütüncül bir yaklaşım izlenmiştir. Bölgenin belirlenen güçlü-zayıf yönleri ile tehditler-fırsatlar ve vizyon toplantılarından alınan talepler ışığında turizmin geliştirilmesine yönelik bir yol haritası oluşturulmuştur. Bu yol haritasında odak veya kesişim noktası konumunda olan alanlar için alternatif turizm işlevleri belirlenmiştir. Yol haritalarının

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

başlangıç ve ana durakları turizm potansiyelinin mevcut olduğu ve geliştirilmesi gerekli alanlardır. Belirlenen turizm alanları, bu doğrultuda, tamamen doğal kaynakların ve potansiyellerin harekete geçirilmesi ile oluşturulacak marka kentler, ekolojik turizm alanları, arkeolojik turizm alanları, yat turizminin geliştirileceği alanlar, sağlık turizmi, doğa turizmi alanlarıdır ve bu merkezler arasında güçlü ulaşım bağlantıları kurulacaktır.

Trakya Alt Bölgesi'nde turizmin geliştirilmesi için 2 temel amaç belirlenmiştir:
Yerel potansiyeller çerçevesinde turizm çekim bölgelerinin oluşturulması
Bölgede turizm altyapısı kalitesinin artırılması

Şekil 1. 12. Öneri Trakya Alt Bölgesi Turizm Merkezleri-Uluslararası Turizm Ağı İlişkisi

i. Yerel potansiyeller çerçevesinde turizm çekim bölgelerinin oluşturulması

Trakya Alt Bölgesi'nin turistler için çekim noktası oluşturması amacıyla Turizm Gelişim Bölgeleri belirlenip, potansiyelleri doğrultusunda alternatif turizm çeşitleri belirlenmiştir. Trakya Alt Bölgesi turizm gelişimi için hedeflenen üç ilde farklı senaryolar oluşturulmuştur. Bu amaç kapsamında turizm aktivitesini bölgenin bütününe yaymak hedeflenmektedir. Bu doğrultuda belirlenen turizm gelişim bölgeleri aşağıdaki gibidir;

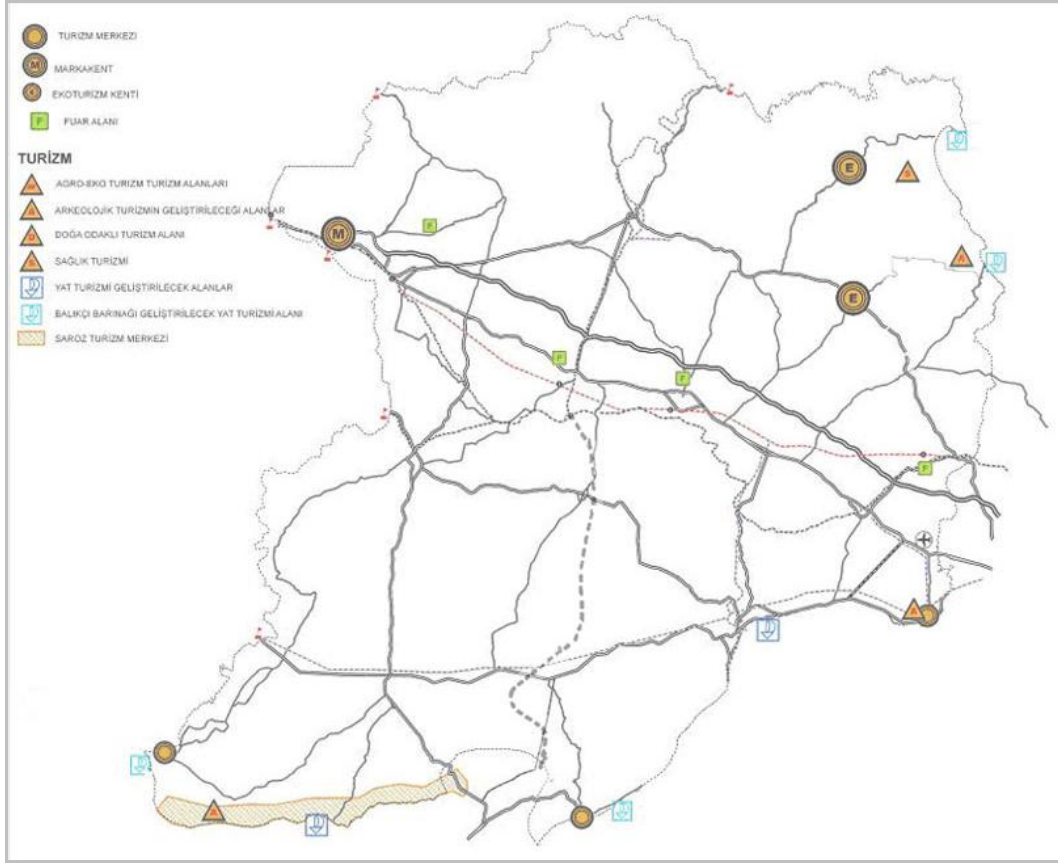
- **Marka kentler:** Zengin kültürel ve doğal değerlere sahip kentlerden biri olan Edirne'nin markalaştırılarak, turistler için bir çekim noktası haline getirilmesi ve bu doğrultuda kültür turizminin canlandırılması amaçlanmaktadır. Tarihi değerleri ve coğrafi konumu - Türkiye-Avrupa sınırını oluşturması- Edirne'nin uluslararası bir marka kent olmasını sağlayabilecek özellikleridir. Kurulacak güçlü ulaşım bağlantıları ve işbirliği, kentin Çanakkale, Varna, Selanik, İstanbul gibi tarih turizminin gelişmiş olduğu diğer kentlerle birlikte bir turizm ağı kurmasında etken olacaktır.

Marka kentleşmeyi sağlamak için kullanılacak potansiyellerden biri, bölgenin tümüne yayılan festival, panayır ve şenliklerin turizm için bir girdi olarak kullanılması ve Edirne'nin Yunanistan ve Bulgaristan'la olan sınırı dikkate alınarak, uluslararası gençlik festivallerinin yapılacağı bir merkez olarak değerlendirilmesi, buna yönelik altyapının oluşturulmasıdır.

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

Şekil 1. 13. Trakya Alt Bölgesi Öneri Turizm Alanları

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010

- **Eko Turizm Kentleri:** Demirköy ve Vize ilçelerinde spor, agro-eko ve doğa turizm alanları geliştirilecek ve İğneada- Kıyıköy beldeleri “eko-turizm” kenti olarak değerlendirilecektir. Bu alanlar, doğaya duyarlı kullanımlarla eko-turizm ve kıyı turizminin yapılması öngörülen yerler olarak potansiyel taşımaktadırlar.
- **Agro- Eko² Turizmin Geliştirileceği Alanlar:** Trakya Alt Bölgesi’nde Tekirdağ ilinin Merkez, Saray ve Şarköy; Edirne ilinin Keşan; Kırklareli ilinin Kofçaz, Demirköy ve Vize ilçeleri agro eko turizm potansiyeline sahip yerleşimlerdir. Kofçaz, Demirköy, Saray ve Vize’nin organik tarım potansiyeli ve zeytin ve Şarköy’ün üzüm yetiştiriciliği açısından potansiyeli bölgenin kültürel kimliği ile bütüncül bir anlayış içerisinde değerlendirilmelidir. Bu anlayışın (Türkiye’de ve dünyada da çeşitli örneklerine rastlandığı üzere) köylere gelecek turist sayısını artıracak ve kırsal turizmin gelişmesine katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Üzüm, amphora³ ve şarap üretiminin desteklenmesi için agro-eko turizm içinde önemli potansiyellerinden bağıcılığın geliştirilerek ve bunun besleyeceği/besleneceği sektörlerin kümelendiği alanlar

² Agro-eko turizm ve eko turizm iç içe geçmiş iki kavramdır. Eşzamanlı ve ziraatla birlikte gelişen bir turizm modelini tanımlayan sözcüklerdir. Kırsal alanlarda yaşayanlar tarafından verilen turizm hizmeti olarak tanımlanabilir. Amaç kitle turizmiyle, beton yığınlarından oluşan dev oteller ile çevreyi yok eden, tüm ülkeleri, tüm toplumları birbirinin kopyasına dönüştüren turizm anlayışına karşı bir alternatif oluşturmak ve bu amaç doğrultusunda kırsal alanın, köyün ve orada yaşayanların özelliklerini, kültür birikimlerini yüceltmektir.

³Amphora: Antik dönemde şarap, zeytinyağı ve benzeri maddelerin taşınmasında kullanılan seramik kap.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

desteklenerek, bölgede turistin üretilen üzümlerden şarap imalatına kadar geçen süreyi gözlemleyebilmesi ve yanı sıra Trakya uygarlığının izlerini de gözlemlemesini sağlamak amaçlanmaktadır. Edirne ilinde Merkez İlçe ile Uzunköprü ilçesi, Tekirdağ ilinde Merkez İlçe ile Şarköy ilçesi, Kırklareli ilinde Kofçaz, Demirköy ve Vize ilçeleri bağcılık ve kültüre dayalı turizmin geliştirileceği yerleşimlerdir.

- **Yat Turizminin Geliştirileceği Alanlar:** Trakya Alt Bölgesi'nin güney ve kuzey-batı sahillerinin kıyı potansiyellerinin bölgeye erişilebilirliğini arttırmak ve bununla birlikte kıyı turizmini canlandırmak için, Enez, Şarköy, Tekirdağ Merkez, Demirköy ve Vize'de yat turizminin geliştirilmesi önerilmektedir. Mevcut limanların işletmelerinin geliştirilmesi, kıyılarda yapılacak fizibilite çalışmaları kapsamında, özellikle İstanbul'la bağlantısını güçlendirecek deniz otobüsü seferleri için uygun alan belirlenerek deniz ulaşımının geliştirilmesi de hedeflenmektedir.

- **Deniz Ulaşımının Diğer Bölgelerle Bağlantısının Güçlendirileceği Alanlar:** Planla turizmin geliştirilmesi planlanan Tekirdağ, Marmara Ereğlisi ilçesi, Kırklareli Demirköy ve Vize ilçelerinin, öncelikle deniz ulaşımının bu gelişmeyi besleyecek şekilde desteklenmesi gerekmektedir. Bu merkezlerde mevcut ya da öneri yat limanları bu amaç için kullanılacaktır.

- **Arkeolojik Turizmin Geliştirileceği Alanlar:** Trakya Alt Bölgesi'nde tarihöncesi dönemlere kadar uzanan ve çok çeşitli kültürlerle ev sahipliği yapmış olan, bir kısmının kazı çalışmalarına başlanmış, antik yerleşmeler yer almaktadır. Antik yerleşmelerden Edirne ilinde Enez, Tekirdağ ilinde Marmara Ereğlisi, Kırklareli ilinde Vize ilçeleri arkeolojik turizminin destekleneceği alanlar olarak belirlenmiştir. Bu alanlarda Arkeolojik kentlerin ve diğer yapıların ortaya çıkarılması için kazılarının başlatılması, tarihsel mirasın bakım ve onarımının yaygınlaştırılması, restorasyon oluşturulması, tarihsel mirasın ziyaretini teşvik edecek güzergahların düzenlenmesinin yanı sıra bölgenin kültür envanterinin çıkarılıp tanıtımının güçlendirilmesi sağlanacaktır.

- **Doğa ve Spor Turizminin Geliştirileceği Alanlar:** Doğa turizmi yapılabilecek potansiyel alanlar arasında: Kuzeyde Longoz ormanları ile güneyde Ganos ormanları, Gala Gölü ve Meriç Deltası, Kasatura Körfezi Tabiat Koruma Alanı, Korudağı Yaban Hayatı Geliştirme Alanı, İğneada ve Kıyıköy'de Karadeniz kumsalları ve bunun dışındaki yapay ve doğal göller; güneyde Saros Körfezi ile Şarköy ve Tekirdağ'da Marmara kıyıları yer almaktadır. Saros Körfezi'nde dalış imkânı ve Tekirdağ Merkez'de yapılan yamaç paraşütü, Şarköy'de yapılan sörf gibi doğa sporlarının geliştirilmesi ve aralarında bağlantı noktaları oluşturulması. Doğa ve Spor Turizmi'nin bir arada değerlendirilmesine yönelik düzenlemeler yapılması için Tekirdağ ili Saray ve Şarköy, Edirne ili Enez, Keşan ilçeleri belirlenmiştir.

- **Sağlık Turizminin Geliştirileceği Alanlar:** Trakya Alt Bölgesi orman alanları ve su kaynakları ile sağlık turizmi açısından önemli potansiyeller barındırmaktadır. Sağlık Turizmi'nin geliştirileceği alanlar Kırklareli ilinde Demirköy ilçesi ve çevresidir.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

ii. Bölgede Turizm Altyapısının Kalitesinin Arttırılması:

- **Bölgenin Tanıtım Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Çeşitlendirilmesi:** Trakya Alt Bölgesi için belirlenen Turizm Gelişme Bölgeleri ve alternatif turizm türleri için envanterlerin tamamlanması ve herkesin ulaşabileceği bilgi haline dönüştürülmesi için kolay algılanabilir ve çabuk yaygınlaştırılabilir tanıtım malzemeleri üretmek gerekmektedir. (Web sayfaları, broşürler, kitapçıklar, kısa filmler vb.) Bölgede turizm enformasyon bürolarının kurulmasını ve homojen dağılmasını sağlayarak, tanıtım yayınlarının çeşidini ve sayısını arttırmak ve bölgeye gelen turistin yapılabilecek aktivitelerle ilgili bilgilere erişiminin kolaylaştırılması sağlanmalıdır.
- **Mevcut Yatak Kapasitesinin Nitelik ve Niceliğinin Arttırılması:** Konaklama hizmeti verecek alanların alt ölçekli planlarda oluşturulması veya mevcut yapıların konaklama tesislerine dönüşmesinin desteklenmesi, mevcut yatak kapasitesini arttıracaktır. Yatak kapasitesinin niteliğini arttırmak için ise kamunun konaklama tesislerine dönük denetimini desteklemek ve Belediye Belgeli Konaklama Tesisleri'nin denetimini sıklaştırmak gerekmektedir. Bölgede önerilen turizm çeşitleri içinde 5 yıldızlı otellerden ziyade özel belgeli konaklama birimleri desteklenmelidir. Bu açıdan tarihi dokuda restorasyon projeleri desteklenerek, eski eserlerin konaklama amaçlı kullanımı sağlanabilir.

g. Ulaşım

Trakya Alt Bölgesi, konumu dolayısı ile ülkenin Avrupa çıkışını oluşturan önemli otoyol ve demiryolu güzergâhlarına ve Bulgaristan ve Yunanistan'a açılan 6 sınır kapısına (kuzeyde Dereköy ve Hamzabey sınır kapısı, Edirne ili sınırları içinde, Pazarkule ve Kapıkule sınır kapıları ve bölgenin batısında Uzunköprü (Eskiköy) ve İpsala sınır kapıları) sahiptir. Bölgeye bu çerçevede biçilen roller, güçlü ve entegre olmuş ulaşım sistemleriyle desteklenmelidir. Planla önerilen ulaşım sisteminin; mevcut ulaşım sorunlarını çözmesi yanında, bölgede önerilen yeni işlevler ve işlevler arası bağlantıları sürdürülebilirlik ilkesi ile uyumlu şekilde desteklemesi gerekir. Diğer bir deyişle, planla üretilen ulaşım sisteminin; liman alanları ve üretim alanlarının bağlantılarının kurulmasını ve bölgenin Avrupa ve ülke ile yolcu ve yük taşımacılığını güçlendirmesini hedefleyen, özellikle raylı sistem ve deniz taşımacılığına öncelik veren, doğal kaynaklara zarar vermeden bütünleşmiş bir sistem oluşturan bir ulaşım ağı olması gerekmektedir. Bölgenin kendi içinde ve çevre yerleşimlerle kurduğu ulaşım aksları, bu aksların güçlendirilmesi ve bu aksların kesişme noktaları, plan kararları açısından stratejik önem taşımaktadır.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu

Benzer şekilde, Yunanistan ile olan bağlantıların güçlenmesi kapsamında, bölgenin güneyinde, İstanbul uzantılı olan yeni bir demiryolu hattı önerilmektedir. Silivri, Marmara Ereğlisi, Tekirdağ, Malkara, Keşan, İpsala güzergâhını izleyerek Yunanistan ile yeni bir bağlantı sağlayan bu hattın iki temel işlevi bulunmaktadır. Birincisi, D110 numaralı İstanbul-Tekirdağ karayolunda gerek mevsimsel gerekse gününbirlik turizm yoğunluğuna bağlı olarak düzensiz periyotlarla ortaya çıkan yoğunluğu, hızlı ve güvenli bir ulaşım alternatifi oluşturarak azaltmaktır. Diğer işlevi ise Marmara kıyısında yer alan Marmara Ereğlisi ve Tekirdağ limanları arasında bağlantı sağlamaktır. Sözü edilen limanlar bu demiryolu aksını kullanarak İstanbul il sınırları içerisindeki diğer limanlara, Çorlu hava limanına ve yurtdışı bağlantılarına erişebilirliğini arttırmaktadır. Son olarak planla kabul edilmeyen Edirne-Çanakkale otoyoluna alternatif oluşturabilecek, kuzey (Bulgaristan)- güney aksında Çanakkale raylı sistem önerisi yer almaktadır. Bu hattın, mevcut demiryoluna eklenerek Hayrabolu ve Malkara ilçeleri üzerinden, Çanakkale ve daha sonraki dönemlerde Ege demiryolu ağı ile bütünleştirilmesi ve bu yönde gelecekte oluşacak yolcu ve yük taleplerini büyük ölçüde karşılaması düşünülmektedir.

PLAN
DEĞİŞİKLİĞİ
ONAMA
SINIRI:
01/07/2010

Çevre yerleşimlerle bağlantılar dışında, bölgenin kendi içindeki bağlantılar kuzey-güney ve doğu-batı yönündeki karayolu ve demiryolu aksları ile sağlamaktadır. Bölge'nin, sanayi ve lojistik işlevlerin en fazla yoğunlaştığı, Trakya Alt Bölgesi'nin iki ana limanının yer aldığı, ayrıca gerek yerleşik nüfus gerekse yaz nüfusu açısından en yoğun olduğu; bu sebeplere bağlı olarak farklı ulaşım türlerine olan talebin de bölgenin diğer kısımlarına oranla oldukça yüksek olduğu Tekirdağ-Muratlı-Çorlu-Çerkezköy-Marmara Ereğlisi dörtgeninin, önemli yük ve yolcu trafiği oluşturacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla bu alanın kendi içinde ve diğer kentlerle ilişkilerinin; son derece güçlü sistematik, ağırlıklı demiryolu ağından oluşan bir sistemle bütünleştirilmesi gerekmektedir. Planın amacı, anlaşılabileceği üzere, mevcutta karayolu ağırlıklı ulaşım sistemini deniz ve demiryoluna aktarmaktır. Bu alanda önerilen, fonksiyonel bağlantıların güçlenmesini sağlayan, liman alanlarını destekleyecek karayolu teşvikleri kapsamında Çorlu-Çerkezköy bağlantısını sağlayan 59-04 numaralı yolun; planla bu bölgeye getirilen işlevlerle ilişkili olarak 1. Derece Karayolu niteliğine yükseltilmesi önerisi, Şerefli (NATO) askeri limanı ile Çorlu Havaalanı arasında ve Tekirdağ Merkez-Marmaracık (Çorlu) arasında doğrudan bağlantı sağlayacak yüksek standartta bir karayolu önerisi bulunmaktadır.

Bu alanda, olması planlanan, Marmara Ereğlisi enerji ve Tekirdağ konteynır Limanları'nın hali hazırda hiçbir demiryolu erişimi bulunmamaktadır. Planla, bu limanlar, demiryolu ağı ile entegre edilmekte ve üretim alanlarına bağlanmaktadır. Marmara Ereğlisi limanına, öneri demiryolu hattı ile; Çorlu Havalimanı, Çorlu, Çerkezköy sanayi alanları ve Muratlı lojistik alanından doğrudan erişim sağlanmıştır. Tekirdağ Limanı'nın da, başta Muratlı lojistik alanı olmak üzere Çorlu ve Çerkezköy ile doğrudan bağlantısı demiryolu ulaşımı ile kurulacaktır. Bu yolla, Muratlı'nın, hem bölgenin en yüksek kapasiteli limanı olarak planlanan Tekirdağ Limanı ile hem de bölgedeki üç ana demiryolu hattı ile olan bağlantıları güçlendirilmekte ve yüklendiği işlev desteklenmektedir. Ayrıca, her iki liman da sahip oldukları etkin ve verimli demiryolu bağlantıları sayesinde ülkenin tamamından ve yurtdışından erişilebilir durumda olacaktır.

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

Bölgede önerilen demiryolu hatları arasında stratejik önemi en üst düzeyde olan hat, Tekirdağ limanı-Tekirdağ Merkez-Muratlı hattını takip ederek Büyükkarıştıran'ın kuzeyinden Avrupa transit demiryolu sistemine bağlanan kuzey-güney doğrultulu akstır. Bu aks Tekirdağ Limanı'nın bölgedeki tüm demiryolu ağı ile doğrudan ve en kısa yolla erişilebilirliğini sağlamaktadır. Silivri-Yunanistan aksıyla Tekirdağ il merkezinde, mevcut Sirkeci-Edirne hattıyla da Muratlı'da bağlantı kurulmaktadır.

Üretim alanları arasında kurulan demiryolu bağlantıları dışında, konut-iş alanları arasındaki bağlantıları güçlendirmek adına Saray-Çerkezköy-Büyükyoncalı ve Dereköy sınır kapısına olan bağlantıyı kuran Kırklareli-Dereköy demiryolu hatları önerilmiştir.

Son olarak, Plan'ın temel hedeflerinden olan, “demiryolu ve denizyolu ağırlıklı ulaşım sistemine geçiş” kapsamında, yerleşmelere biçilen roller paralelinde, bölgenin doğusunda Demirköy (İğneada) ve Vize'de (Kıyıköy), güneyde ise Enez'de turizm amaçlı yat limanları önerilmiştir. Mevcut ve öneri tüm bağlantılar arasında entegre bir sistem kurulmaya çalışılmış, ağırlıklı demiryolu bağlantıları ile denizyolu bağlantıları desteklenmiştir.

**TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI 1/100 000 ÖLÇEKLİ
REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI- Plan Açıklama Raporu**

Tablo 1. 14. Trakya Alt Bölgesi Öneri Yerleşim Kimlikleri ve Öne Çıkan Temel Fonksiyonlar

MERKEZ TÜRÜ	YERLEŞİM	ÖNE ÇIKAN & DESTEKLENDİRİLEN FONKSİYONLAR	AKTİFİTÖR SEKTÖR	AMAÇ
	TEKİRDAĞ	Finans, Ticaret, Turizm, Eğitim, Üniversite, Kültür, Lojistik, Liman		İl merkezi olmanın getirdiği avantajlarla hizmet fonksiyonlarında iktisadlaşmanın sağlanması
	KIRKLARELİ	Finans, Ticaret, Eğitim, Kültür, Teknopark	Hizmet	tarımsal üretime ve tarımsal nüfusa yönelik hizmet ihtiyaçlarının karşılanması
	KESAN LULEBURGAZ	Finans, Ticaret, Eğitim, Kültür, TOB ve TAB faaliyetleri, Fuar, Üniversite		Öncelikle çevresindeki sanayi alanlarının ve bu alanların getirdiği nüfusun hizmet ihtiyaçlarının karşılanması
	CORLU	Finans, Ticaret, Eğitim, Üniversite, Kültür, Lojistik, Serbest Bölge, Fuar	Hizmet	tarımsal üretim alanlarının dış pazara açılımını yüksek altyapı standartlarında destekleyecek lojistik hizmetin sunulması
	HAUSA	Tarımsal Lojistik, Ticaret, Eğitim, Kültür, Finans		bölgenin güneyindeki liman ve sanayi bölgelerine lojistik hizmetin sunulması
	MURATLI	Lojistik, OSB, Ticaret, Eğitim, Kültür, Finans	Hizmet	Planla gösterilen sanayi alanı dışına çıkılmaması şartı ile Çerkezköy'ün sanayi merkezi kimliğini sürdürmesi
	CERKEZKÖY	Uzmanlaşmış sanayi, Serbest Bölge, Teknoloji Geliştirme Alanları, Fuar	Sanayi	
	HAYRABOLU			
	BABEŞKİ			
	UZUNKÖPRÜ			
	MALKARA			
	SARAY			
	PINARHISAR			
	KOFCAZ			
	PEHLİVANCIYI			
	SULOĞLU			
	LALAPASA			
	IPSALA	Tarımsal depolama ve lojistik, TAB ve TOB faaliyetleri, Tarımsal üretime yönelik AR-GE ve danışmanlık hizmetleri, Ürün borsası, Tarım Fuarı, Ticaret	Tarım	kentsel merkez potansiyeli taşıyan ilçe merkezlerinin, çevrelerindeki tarım ve hayvancılığa dayalı ekonomide hizmet edecek fonksiyonlarda özelleşmesinin sağlanması
	MERIC	Arkeolojik turizm, Turizm faaliyetleri, Ticaret,		
	MARMARA	Arkeolojik turizm, Turizm faaliyetleri, Ticaret,		
	EREGLİSİ	Agro-eko turizm, Turizm faaliyetleri, Ticaret, Yat limanı,		
	SARICIYI	Arkeolojik turizm ve Doğa Turizmi, Turizm faaliyetleri, Ticaret, Yat limanı	Hizmet	Doğal kaynakların ve turizm potansiyellerinin koruma-kullanma dengesi altında yerel ekonomiye dönüştürülmesi
	ENEZ			
	EDİRNE	Kültür ve Arkeolojik turizm, Turizm faaliyetleri, Ticaret, Fuar	Hizmet	Edirne il merkezinin, tarihi değerleri ve coğrafi konumu avantajları ile bir çekim noktası haline getirilmesi ve bu doğrultuda kültür turizminin canlandırılması
	VİZE			
	DEMIRCIYI	Spor turizmi, Agro-eko turizm, Doğa Turizmi, Sağlık Turizmi, Turizm faaliyetleri, Ticaret	Hizmet	Doğal kaynakların kullanılarak yerel ekonomiye dönüştürülmesi

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI: 01/07/2010